

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI

**Z LÁSKY NEBO ZA PENÍZE:
KUPLÍŘI A PROVOZOVÁNÍ PROSTITUCE**

**Autoři:
Tiggey May
Alex Harocopos
Michael Hough**

Překlad: I.T.C. Jan Žižka

Tento text nemá charakter oficiálního překladu, neprošel jazykovou korekturou a je určen pro studijní účely.

Neprodejné

Praha 2002

© British Crown copyright 2000

Translated by permission of the Controller of Her Majesty's Stationery Office, who accepts no responsibility for the accuracy of this translation.

Přeloženo se svolením Úřadu policie Jejího veličenstva (Her Majesty's Stationery Office), který nenese zodpovědnost za přesnost tohoto překladu.

ISBN 80-7338-003-X

© Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Police Research Series
Paper 134
(Edice policejního vyšetřování
Studie 134)

For Love or Money: Pimps and the management of sex work

*Tiggey May
Alex Harocopos
Michael Hough*

*Vydavatel: Carole F. Willis
Home Office
Oddělení prevence kriminality a policejního dohledu nad dodržováním pořádku
Výzkumné, vývojové a statistické ředitelství
Clive House, Petty France
London, SW1H 9HD*

© Crown Copyright 2000
Poprvé vydáno v roce 2000

**Oddělení prevence kriminality a policejního dohledu nad udržováním pořádku:
Edice policejních vyšetřování**

Oddělení prevence kriminality a policejního dohledu nad udržováním pořádku (PRC Unit) je součástí Ředitelství výzkumu, vývoje a statistiky při Home Office. Oddělení PRC Unit vykonává a deleguje výzkum v oblasti sociální práce a řízení policejního dohledu nad dodržováním pořádku a prevencí kriminality.

Edice policejních vyšetřování poskytuje výzkumný materiál o prevenci kriminality a vyšetřování, řízení policie a organizačních otázkách.

„Názory obsažené v této zprávě jsou názory autorů, nevyjadřují nezbytně stanoviska Home Office (ani nezobrazují vládní politiku).„

ISBN 1-84082-544-8

Na žádost je možné zpracovat tuto publikaci ve formátu přístupném zrakově postiženým.

Slovo úvodem

„Kuplířství,, je trestný čin, který jen zřídka přitahuje pozornost systému trestního soudnictví. Například v roce 1997 bylo za „kuplířství,, stíháno pouze 188 osob. Avšak důkazy z vyšetřování ukazují, že prostitutky jsou vystaveny násilí ze strany kuplířů a pod nátlakem nuceny vstoupit do této profese nebo v ní setrvat. Z dřívějších studií nebyl jasný rozsah této problematiky a povaha vztahu mezi kuplíři a prostitutkami. Abychom doplnili mezery v našich znalostech, byl tento výzkum předán k uskutečnění.

Tato studie zjistila, že pouze malé množství prostitutek „provozují,, kuplíři, ale tyto ženy jsou ze strany svého kuplíře vystaveny riziku fyzického a citového zneužívání. Mnohé prostitutky se zaměstnávají samy a často podporují své partnery, u kterých je však menší pravděpodobnost, že použijí násilí. Kuplířství jsou ve větší míře vystaveny ženy, které provozují „pouliční sexuální služby,, a mladé prostitutky. Přestože kuplíři jsou nepochybně důležitým článkem při náboru lidí do sexuálních profesí, nejsou článkem jediným. Sahrávají však klíčovou roli při uvěznění žen (i mužů) v sexuální profesi.

Zpráva zkoumá různé možnosti policejního dohledu v oblasti prostituce a zdůrazňuje nutnost vyvážení policejních aktivit mezi pouličním a ostatním prostředím. V této zprávě je zdůrazněn význam preventivní práce s prostitutkami i kuplíři. Obzvláště důležitým zjištěním je potřeba úzkého pracovního vztahu mezi policejními a specializovanými orgány při poskytování služeb prostitutkám. Tato zpráva by měla sloužit policii a jakémukoli orgánu, který vyvíjí strategie k řešení problematiky vyplývající z poskytování sexuálních služeb, a obzvláště pak problematiky prostitutek, které „provozují,, kuplíři.

Carole F. Willis

Ředitelka Oddělení prevence kriminality a dohledu nad dodržováním pořádku

Ředitelství výzkumu, vývoje a statistiky

Home Office

Listopad 2000

Poděkování

Studie tohoto druhu lze realizovat pouze pomocí odhodlání mnoha lidí. Abychom však zachovali anonymitu míst a respondentů, musíme ponechat mnoho organizací, jež nám poskytly pomoc, beze jména.

Rádi bychom mnoha odborníkům vyjádřili náš vděk za jejich odhodlání a tvrdou práci v průběhu vytváření tohoto projektu. Mezi ty, jimž bychom chtěli vyjádřit zvláštní poděkování patří: Marie Queenan, Sue Johnson, Maureen McDonald, Tina Matthew, Katherine Fraser, Cyrolyn Henham, Joan Brown, Sarah Chapple, Julia Cosgrove, Ira Cox, Gayle James a Carol Hodgekiss.

Mnoho policistů nám poskytlo neocenitelný náhled, spoustu svého času a přístup ke statistikám: seržant Parchement, inspektor Walker, superintendent Duffin, seržant Whitehouse, vyšetřující hlavní inspektor Doherty, seržant Harrison, seržant Jowett, WPC Grundy, superintendent Warren, vyšetřující inspektor Norman, a superintendent Thomas.

Rovněž bychom chtěli poděkovat níže uvedeným za jejich rozličnou pomoc: Sue Gregory, zaměstnanci Knihovny metropolitní policie, inspektor Bill Shackleton, inspektor Paul Holmes, Steve Jones, Honor Pringle, Liz Kelly, a Národní ústav drogově závislých (za to, že nám umožnil použít Maudsleyův profil drogově závislých (Maudsley Addiction profile MAP)) při navrhování našeho dotazníku. Mike Morgan-Rowe nám velice pomohl proniknout do tajů statistik Ministerstva vnitra (Home Office) souvisejících s prostitucí. Děkujeme Claire Harvey za pomoc během úvodní fáze práce v terénu. Rádi bychom poděkovali Oddělení prevence kriminality a policejního dohledu nad udržováním pořádku za financování této studie, a Ann Deehan, Esther Saville, Cressy Bridgeman, Emmě Marshall, Helen McCulloch a Dr. Julii Taylor-Browne za pomoc a podporu poskytovanou během práce na tomto projektu.

Závěrem bychom rádi vyjádřili naše poděkování všem respondentům, kteří nám věnovali svůj čas a poskytli informace, jež umožnily realizaci tohoto projektu.

Tiggey May
Alex Harocopos
Michael Hough

Autoři

Michael Hough je profesorem sociální politiky a ředitelem Oddělení výzkumu trestní politiky na South Bank University, kde jsou jeho výzkumnými spolupracovníky Tiggey May a Alex Harocopos.

Oddělení PRC Unit by tímto rádo vyjádřilo poděkování panu profesorovi Neilu McKeganeymu z Centra výzkumu zneužití drog na Univerzitě v Glasgow za poskytnutí nezávislého hodnocení této zprávy.

Shrnutí

Tato studie zkoumala kuplířství a jiné formy provozování prostituce ve čtyřech britských městech. Naše zjištění jsou založena na rozhovorech s kuplíři, prostitutkami, jejich partnery a manažery masážních salónů; rovněž jsme prodiskutovali názory místních policejních úředníků.

- Zdaleka ne všechny prostitutky provozují kuplíři
- Ty, které provozují kuplíři, jsou značně vystaveny riziku fyzického a citového zneužívání ze strany kuplíře.
- Mnohé prostitutky se zaměstnávají samy a často podporují své partnery.
- Přestože partneři porušují zákon o kuplířství, je menší pravděpodobnost, že použijí nátlakového násilí.
- V případě pouličních prostitutek je větší pravděpodobnost, že mají kuplíře, než u těch, které provozují služby jinde než na ulici, avšak téměř většina kuplíře nemá.
- U mladších prostitutek je větší pravděpodobnost výskytu kuplířství než u starších.
- Kuplíři jsou rozhodně důležitým, ale ne jediným článkem při náboru lidí do profese prostituce; pravděpodobně sehrávají důležitou roli při držení prostitutek u této profese.

Je velmi těžké s určitostí definovat úlohu kuplířů v náboru žen do prostituce. Sedm z třiceti šesti žen, se kterými jsme udělali rozhovor (provozovaných kuplířem nebo partnerem) uvedlo, že je k této profesi přivedl kuplíř. Jiné prostitutky, které se zpočátku k profesi dostaly z jiných důvodů, se po setkání s kuplířem staly „vězenkyněmi“, prostituce. Například dvě z našich respondentek uvedly, že začaly provozovat prostituci s pomocí a podporou přítelkyně, a krátce poté začaly pracovat pro kuplíře. Ostatní prostitutky budou mít pravděpodobně podobnou zkušenost.

Zjistili jsme pozoruhodné různé formy provozování prostituce:

- Kuplíři provozující pouliční prostitutky disponovali rozličným repertoárem forem zneužívání.
- Kuplíři měli dlouhý záznam v rejstříku trestů a nepovažovali se za kuplíře.
- Většina kuplířů někdy provozovala kuplířství s mladistvými.
- Při podpoře kuplířství a jiné trestné činnosti kuplíři pravidelně používali násilí a často používali nebo hrozili použitím zbraně.
- Mnozí kuplíři byli významně zapojeni do obchodování s drogami a většina z nich byla drogově závislá.
- Závislost na drogách často nahrazovala násilí jako prostředek vynucené poslušnosti prostitutek.
- Přestože se kuplíři opakovaně dostávali do rozporu se zákonem, pouze velmi malé procento jejich trestné činnosti se dostalo k policejnímu vyšetřování.
- Manažerky nepouliční prostituce byly v této studii převážně ženy, které nebyly jinak zapojeny do jiné trestné činnosti.
- Jejich vztahy s prostitutkami byly spíše smluvní než nátlakové.
- U této skupiny manažerek se vyskytl tlak na eliminaci zaměstnávání mladistvých a zamezení užívání drog v jejich provozovnách.

U policejního dohledu nad provozováním prostituce a manažery jsme zjistili, že specializace ve formě mravnostních složek (vice squads) přinesla několik výhod:

- Jasně „přijetí,, problematiky
- To často hraničilo s agitací k zahájení účinných aktivit.
- Detailní znalost legislativy.
- Dobré pracovní vztahy s Královským orgánem trestního stíhání (Crown Prosecution Service).

Výsledkem těchto aktivit bylo, že oblasti se specializovanými složkami se prokázaly jako daleko aktivnější při stíhání manažerů prostituce než jiné oblasti, a rovněž úspěšnější při zajišťování odsouzení.

Legislativa v oblasti kuplířství

V době zpracování této studie byla vydána publikace „Setting the Boundaries: Reforming the Law on Sex Offences,, (Stanovení hranic: Reforma zákona o sexuální trestné činnosti), jež obsahovala doporučení vládě ze strany Týmu na přezkoumání sexuální trestné činnosti (Sex Offences Review Team). Tato studie obsahuje návrhy na reformu zákona o trestné činnosti kuplířství, ale zda vláda doporučení přijme, se teprve uvidí. Úředníci obeznámeni s legislativou v oblasti kuplířství ji považovali za adekvátní potřebám, a obecně nezastávali podstatné přepracování. Byly však toho názoru, že úroveň odsouzení je příliš shovívavá. Dle našeho názoru tkví podstata reformy v otázce, zda se stávající ukládání trestů považuje za adekvátní. Pokud ano, pak je legislativní prioritou „úpravy,, zákona o kuplířství poměrně nízká. Pokud se vyskytnou případy, které vyžadují tvrdší potrestání, pak je nutné zákon přezkoumat a jasněji určit přesnou povahu újmy, kterou je třeba přísněji potrestat. Přísnější potrestání je nejsilněji požadováno ve vztahu ke kuplířství s mladistvými. Vidíme značnou výhodu v novelizaci legislativy v souladu s návrhy Výboru na přezkoumání trestního práva (Criminal Law Revision Committee), ale je potřeba výslovně poukázat na kuplířství ve vztahu k mladistvým a nátlakové formy kontroly jako přitěžující faktory.

Jsme toho názoru, že revize legislativy v oblasti sexuální trestné činnosti by měla zvážit návrh zrušení právních rozdílů mezi kuplířstvím provozovaným muži a ženami, a rozdílů mezi kuplířstvím provozovaným na mužích a na ženách. Dělení mezi pohlavími u této trestné činnosti je anachronické.

Policejní dohled nad kuplíři

Jedním z nejjasnějších zjištění této studie je, že účinným policejním aktivitám zaměřeným proti kuplířství napomáhá specializace. Nejsme schopni hodnotit nevýhody specializace a náklady na její realizaci, ale výhody jsou jasné:

- Specializovaná složka si vytváří jasné „pojetí,, kuplířství jako problematiky.
- Buduje odbornou znalost příslušné legislativy.
- Vytváří důvěrné vztahy s prostitutkami, které se mohou stát klíčovými svědky.

- Vytváří pracovní vazby s příslušnými odborníky v rámci CPS (Královského orgánu trestního stíhání).

Politika zaměřená na přísnou kontrolu a regulaci nepouličních zařízení a kontrolu poskytování pouličních sexuálních služeb se těší značné oblibě. Zajištění, aby poskytování pouličních sexuálních služeb získalo tu nejméně nepřijatelnou formu, je daleko realističtější přístupem než snaha o jeho vymýcení. Domníváme se, že pokud jsou nepouliční zařízení přísně regulována, je šance na zamezení jejich kolonizace ze strany trestných provozovatelů, kteří zaměstnávají prostitutky prostřednictvím násilného nátlaku. Nepouliční zařízení však nelze zanedbávat nebo provozovat neregulovaně, neboť výsledkem by mohl být nárůst v počtu nezákonného obchodování se ženami v některých typech salonů. Kelly a Regan (Studie PRS 125, 2000) uvádějí, že klíčové orgány činné v potírání nezákonného obchodování se ženami musí vypracovat a dodržovat jasné prohlášení postupu.

Prostitutky, systém trestního soudnictví a specializované služby

Prostitutky i policie zmiňovaly dlouhé prodlevy a nedostatek ochrany ze strany systému trestního soudnictví v případě udání kuplířů. Policejní důstojníci se domnívali, že případy týkající se mladistvých nebo ohrožených dospělých musí být prostřednictvím systému trestního soudnictví rychle vyřešeny, a těmto osobám je třeba udělit statut ohroženého svědka. Tento přístup plně podporujeme.

V oblastech, kde působí specializované služby je podpora poskytovaná prostitutkám neocenitelná. Účinný vztah mezi specializovanými službami a policií je důležitý při zajišťování obžaloby kuplířů, jež využívají nátlakových prostředků. Orgány mohou poskytovat poradenství a podporu svědků v nelehkém úkolu poskytování svědectví proti osobě, která je prostřednictvím nátlakových prostředků využívala.

Prevence

Nakonec je třeba zvážit primární a sekundární prevenci. Kuplíři jsou produktem vlastního prostředí stejně tak jako jejich oběti. Je třeba hledat kreativní způsoby, jak učinit přítrž budování kuplířských profesí. Mnozí z našich respondentů zahájili trestnou činnost ve věku od 13 do 19 let i dříve; všichni strávili nějakou dobu v Ústavech pro nezletilé pachatele. Při včasné identifikaci rizikových osob a včasné zásahu by důležitou roli mohly sehrát Skupiny pro nakládání s mladistvými pachateli (Young Offender Teams). Svou úlohu hrají též orgány mimo rámec systému trestního soudnictví. Mnozí z našich respondentů vyrůstali v ubytovnách místních úřadů v oblastech s rozšířeným výskytem sexuálních služeb, mnozí z nich přišli ve výchovném věku do styku s kuplíři nebo dealery drog, a mnozí z nich byli vyloučeni ze školy, nebo byli častými záškoláky. Vzdělávací orgány, místní bytové orgány a orgány péče o mladistvé mohou v této situaci nabídnout radu a podporu a snížit tak výskyt názoru mladých lidí, že jejich jediné příležitosti spočívají v nelegální sféře. Tam, kde selže primární prevence musí po trestu následovat konstruktivní práce, jejímž cílem je pomoci pachatelům nalézt alternativu k páčání trestné činnosti kuplířství.

Obsah

Slovo úvodem	5
Poděkování	6
Shrnutí	7
Seznam tabulek	11
1. Úvod	12
Pojmy	13
Metody výzkumu.....	14
Struktura zprávy	15
2. Provozování prostituce	15
Provozování prostituce: legislativa	15
Výzkum v oblasti provozování prostituce.....	16
3. Pět pohledů na provozování prostituce	19
„Klasičtí kuplíři,, (Skupina A)	19
Partneři prostitutek (Skupina B).....	23
Prostitutky s kuplíři (Skupina C).....	26
Prostitutky s partnery (Skupina D).....	30
Manažeři saun a masážních salonů (Skupina E)	33
4. Reakce policie	36
Organizace dohledu nad prostitutkami ve čtyřech oblastech	36
Výskyt kuplířství: odhady policie	40
Názory na legislativu související s kuplířstvím	40
Názory prostitutek na policii	42
5. Shrnutí a závěry	43
Jaký druh újmy kuplířství představuje?	44
Řešení problematiky kuplířství	45
Reference.....	50
Příloha A	52
Příloha B: Cedric: Život na obchůzce	53
Nedávné publikace	56

Seznam tabulek

Tabulka č.	Legenda	Strana
1.	Profil kuplířů (Skupina A)	20
2.	Trestní profese šestnácti kuplířů	22
3.	Profil partnerů prostitutek (Skupina B)	24
4.	Partneři v trestné činnosti (n=15)	25
5.	Partneři v užívání drog (n=13)	26
6.	Profil prostitutek s kuplíři (Skupina C)	27
7.	Trestní profese prostitutek provozovaných kuplíři (n=19)	29
8.	Profil prostitutek s partnery (Skupina D)	30
9.	Trestní profese prostitutek provozovaných partnery (n=17)	32
10.	Trestní profese manažerů salonů (n=10)	35
11.	Osoby obviněné nebo varované za různé trestné činy související s prostitucí v roce 1997	37

1. Úvod

„Kuplířství„ je trestný čin, který jen zřídka přitahuje pozornost systému trestního soudnictví. Například v roce 1997 bylo v souladu s paragrafem 30 a 31 Zákona o sexuální trestné činnosti („živobytí za výdělek prostitutky nebo kontrola prostitutky„) za „kuplířství„ stíháno pouze 188 osob. Další čísla týkající se trestné činnosti související s prostitucí jsou rovněž nízká – s výjimkou nabízení sexuálních služeb za úplatu (soliciting). V roce 1997 bylo vydáno 11 459 policejních oznámení nebo trestních stíhání za spáchání tohoto trestného činu.¹ Tyto statistiky vyvolaly několik metodických otázek, jejichž jádrem bylo například do jaké míry jsou přístupné osoby manipulovány do prostituce, a nátlakem v ní drženy. Mezi další metodické úvahy patří:

- Odráží počet stíhání priority policejního dohledu?
- Nebo naznačují problémy zajištění usvědčení v rámci stávající legislativy?
- Hrají aktivity kuplířů podstatnou část ve formování prostituce?
- Je kuplířství v oblastech výskytu prostituce stále markantní ?

Jednou z otázek, jež jsme chtěli uchopit bylo proč některé policejní oblasti mají mnohem vyšší úroveň zatčení – a odsouzení – za žití z výdělku jiného a ovládnutí osob. Odráží tato skutečnost prostě různé strategie obžaloby ve vztahu k pachatelům, kteří se podstatně podílí na celé řadě trestných činností včetně kuplířství? Jinými slovy, volí některé policejní síly obžalobu z kuplířství, zatímco jiné vznášejí obžalobu za těžké ublížení na zdraví, obchodování s drogami a držení střelné zbraně? Nebo jsou některé policejní síly schopnější při shromažďování důkazů o kuplířství ? Nebo je kuplířství problém pouze některých policejních složek?

Dochází ke shodě názorů, že někteří lidé jsou nátlakem nuceni k výkonu sexuálních služeb a setrvávají v této profesi. Dospívající dívky jsou v této souvislosti náchylnější než starší ženy. Některé jsou vystaveny děsivé brutalitě a přímé či nepřímé následky mohou být tragické (cf. Ivison, 1997). Názory na to, do jaké míry je tento jev rozšířený a jak je charakteristický pro různé druhy sexuálních služeb, se již tolik neshoduje. Během dřívější studie drogového a sexuálního prostředí (květen 1999) jsme dělali rozhovory s problémovými drogově závislými, provozujícími prostituci. Pouze malé množství z nich připustilo, že je „provozuje„ kuplíř, ačkoli jsme několik z nich podezřívali. Práce Barnadose (1998) a různých policejních složek naznačuje, že ženy provozující prostituci jsou často řízeny nátlakem prostřednictvím značného stupně manipulace a/nebo násilí. Pouze velmi málo studií se zabývalo povahou kuplířství a dalších souvisejících trestných aktivit, jež kuplíři zřejmě páchají. Cílem této studie je prozkoumat rozsah a charakter kuplířství, a soustředit se na různé aspekty provozování prostituce, včetně:

- zahájení činnosti a pracovní metody převažujících typů kuplířů;
- zkoumání vazeb mezi kuplířstvím a dalšími formami trestné činnosti;
- kontroly strategií řešení kuplířství ze strany různých policejních složek; a
- určení hlavních faktorů, které omezují účinnost.

¹ Čísla poskytnutá Ředitelstvím výzkumu, vývoje a statistiky při Home Office (Ministerstvo vnitra).

Pojmy

V rámci této studie – stejně jako v předchozí práci – budeme používat termín „sexuální služby“, s odkazem na prostituci, a „sexuální pracovnice“, s odkazem na osoby provozující prostituci. Mohlo by se zdát, že jde o pouhou politickou správnost, ale domníváme se, že je třeba používat termíny, které neobsahují složité konotace „prostituce“, a pomáhají tak vytvářet nový pohled na tuto problematiku.² (pozn. překladatelky: po konzultaci nechávám v textu výrazy „prostitutka“, a „prostituce“.)

Zatímco označení používaná při odkazování na prostituci a osoby provozující prostituci jsou více méně otázkou konvence, je definice kuplířů a kuplířství složitější. Lidé se účastní provozování prostituce v mnoha různých funkcích, z nichž mnohé se obecně ani nepovažují za kuplířství. Za prvé, koncept kuplířství je rodově dělen, jak ze zákona (viz Článek 2), tak v lidovém jazyce. Kuplířství se téměř vždy považuje za mužskou činnost. Ačkoli existují ženy, které vykonávají úplně stejnou roli jako muži provozující prostitutky, nejsou považovány za kuplířky. A pokud jsou ženy obviněny z provozování prostituce, jsou obžalovány z jiných trestných činů než muži.

Za druhé je obecný koncept kuplíře mnohem užší než právní definice. Prostřednictvím definice, že kuplířství je živobytí za výdělek z prostituce, zahrnuje legislativa celou řadu lidí. Konkrétně partner prostitutky, který požívá výhod z příjmu za sexuální služby je teoreticky – a někdy i prakticky – zahrnut do legislativy týkající se kuplířství. V souladu s lidovým pojetím kuplířství se však partneři nepočítají jako kuplíři – pokud nevykonávají kontrolní nebo nátlakovou roli. Kontrola je jádrem obecného pojetí kuplířství. O'Connell Davidson (1998) definuje kuplíře následovně:

„...kuplíř je jedinec, který sehraává aktivní a identifikovatelnou úlohu v každodenním výkonu prostituce jedné či více osob, a v kuplířství coby aktivit směřujících k tomuto cíli. Kuplířství může tedy zahrnovat...činnosti, jež jsou považovány za o něco systematictější vydírání,..

Jak uvidíme dále, mnozí z těch, kteří těží z příjmu svého partnera z prostituce, svého partnera velice málo nebo vůbec neovládají. Lze dát do souvislosti partnery, kteří „žijí z nemravných výdělků“. Na jednom konci stojí ti, kteří neochotně souhlasí s prostitucí a výdělkem, který tyto služby přinášejí; tento přístup přechází do pozitivnější podpory, například v podobě poskytování určitého stupně ochrany proti násilí (obvykle ze strany klientů). Na druhém konci spektra stojí ti, kteří řídí nebo dohlížejí nad prostitucí své partnerky/partnera a ovládají její/jeho příjmy. Tito lidé se od „klasických kuplířů“, liší pouze tím, že ovládají pouze jednu sexuální pracovníci/pracovnicka – svou partnerku/ partnera. Při definování kuplířů coby osob, jež ovládají aktivity jedné nebo více sexuálních pracovníků, a jejichž motivací k této činnosti je vidina zisku, jsme následovali spíše lidové užití než právní definice. V této zprávě se partneři, kteří nepochybně „žijí“, z výdělků ze sexuálních služeb, aniž by přitom vyvíjeli jakoukoli kontrolu nebo nátlak, nazývají jednoduše partnery.

Tato zpráva rovněž rozlišuje kuplíře od – většinou žen – manažerů sexuálních služeb v saunách a masážních salonech. Manažeři saun/masážních salonů mívají spíše smluvní než nátlakové vztahy se svými pracovníci, a jak uvidíme, nejsou většinou zapojeni do jiných

² Již dříve jsme naznačili (květen 1999), že termín „prostituce“, by byl býval jen stěží považován za čistě anglický poté co konečně v 19. století nahradil Anglo-saského předchůdce „šlapání“, (whoring)

forem trestné činnosti. Ačkoli nejsou považováni za kuplíře, jejich práce se funkčně liší pouze málo od práce nátlakových kuplířů – styl jejich provozu se však liší do značné míry.

Metody výzkumu³

Studie se soustředila na pět skupin osob zapojených do prostituce. Respondenti byli vybráni ze čtyř oddělených geografických oblastí, jež byly vybrány kvůli výskytu pouliční prostituce, a kvůli odlišným policejním strukturám a iniciativám.

Zjištění byla předložena vždy v rámci jedné skupiny, neboť mezi výše uvedenými čtyřmi oblastmi se nevyskytovaly téměř žádné rozdíly. Všechna místa jsou uváděna anonymně, aby nedošlo k rozšíření jejich reputace coby míst s výskytem prostituce, a aby bylo respektováno soukromí respondentů. Provedli jsme 79 rozhovorů s osobami provozujícími prostituci. Respondenti pocházeli z následujících skupin:

- kuplíři – lidé, kteří nátlakově řídili prostitutky/pracovníky (Skupina A);
- rodinní partneři sexuálních pracovníků/pracovníků (Skupina B);
- prostitutky/sexuální pracovníci ovládané/í kuplíři (Skupina C);
- prostitutky/sexuální pracovníci s rodinnými partnery (Skupina D);
- manažeři saun/masážních salonů (Skupina E).

U každé skupiny jsme použili různých dotazníků. Ponechali jsme respondentům možnost zvolit si svůj statut kuplíře nebo partnera na straně jedné, a osoby ovládané kuplířem nebo partnerem na straně druhé. Považovali jsme toto dělení za vhodnější pro subjektivní kategorizaci výzkumníků. Předtím, než jsme vyzvali respondenty, aby si zvolili kategorii, jsme jim vysvětlili, co jednotlivé kategorie znamenají. Dle našeho názoru nebylo po uskutečnění rozhovoru potřeba přeradit žádného respondenta do jiné kategorie. Jako měřítko spolehlivosti se určité otázky v trochu jiné formulaci vyskytovaly během rozhovoru opakovaně.

Vzorek respondentů byl lokalizován částečně prostřednictvím specializovaných orgánů, jež poskytují asistenci prostitutkám, částečně prostřednictvím policie a zdravotnických služeb a poté pomocí metody hromadění. Rozhovory se uskutečňovaly v dobrovolnických organizacích, drop-in agenturách, věznicích a poloveřejných místech. Rozvrhy rozhovorů obsahovaly složené i polosložené otázky. Jeden respondent sepsal dokonce svůj životní příběh, jež je shrnut v Příloze B.

Kromě osob provozujících sexuální služby jsme rovněž uskutečnili rozhovory s lidmi z různých orgánů: 35 policejních strážníků a seržantů vyplnilo komplexní dotazníky, jež jsme doplnili čtyřmi neformálními rozhovory s nadřízenými důstojníky. Ve všech čtyřech oblastech jsme provedli hloubkové rozhovory s odborníky ze sexuální a drogové oblasti. Veškerá práce v terénu proběhla v období od července 1998 do listopadu 1998. Sestavili jsme policejní statistiky týkající se zatčení za:

- živobytí za výdělek prostitutky/pracovníka (§ 30 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956);

³ Podrobnosti o metodologii včetně výzkumných prostředků a směrnic o osobní ochraně pro tazatele je na požádání k dispozici u autorů na South Bank University.

- výkon kontroly nad prostitutkou/ sexuálním pracovníkem (§ 31 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956);
- nepořádek v domě (§ 33 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956);
- pomalou jízdu kolem chodníku, kdy řidič vyhledává prostitutku (§ 1 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1985) (kerb-crawling)
- nabízení sexuálních služeb za úplatu (§ 1 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1959); a
- statistika mladistvých v sexuálních službách (§ 1 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1959).

Struktura zprávy

Kapitola 2 shrnuje legislativu v oblasti provozování sexuálních služeb, a poté zvažuje předchozí výzkum na toto téma. Kapitola 3 předkládá výsledky našich rozhovorů s kuplíři, partnery, jinými manažery a sexuálními pracovníci/pracovnicemi. Kapitola 4 zkoumá různé reakce policie. A konečně kapitola 5 shrnuje naše zjištění a zvažuje jejich metodické důsledky.

2. Provozování prostituce

Tato kapitola shrnuje hlavní legislativu v oblasti prostituce a jejího provozování, a poté zvažuje předešlý výzkum v oblasti kuplířství a jiných forem provozování sexuálních služeb.

Provozování prostituce: legislativa

Hlavní legislativa zaměřená proti kuplířství je obsažena v Zákonech o sexuální trestné činnosti z roku 1956 a 1967. Trestné činy kuplířství obecně zmiňované jako „živobyť z nemravných výdělků“, jsou specifikovány ve třech různých paragrafech. Kuplířství prováděné muži na ženách je postaveno mimo zákon v souladu s § 30 Zákona o sexuální trestné činnosti (1956). Zákon stanoví jako trestný čin „vědomě žít zcela nebo zčásti z výdělku z prostituce,“. Pokud dotýčný žije s prostitutkou nebo je obvykle v její společnosti, vykonává nad ní kontrolu nebo ovlivňuje její aktivity způsobem, který prokazatelně napomáhá, navádí nebo nutí dotýčnou k prostituci, pakliže neprokáže opak, žije v souladu s § 30(2) vědomě z nemravného výdělku.

Odpovídající trestný čin u žen, jež řídí prostitutky, je definován v souladu s § 31, jež stanoví jako trestný čin u žen „vykonávat kontrolu nebo ovlivňovat aktivity prostitutky,“ za účelem zisku. Osoba kteréhokoli pohlaví, jež řídí sexuální pracovníky (muže), se dopouští zvláštního trestného činu, pokud „vědomě žije.....z výdělku z prostituce jiné osoby,“ (§ 5 Zákona o sexuální trestné činnosti (1967)). Tehdejší zákonodárci podle všeho přisuzovali tomuto komplikovanému rozlišování mezi pohlavími velký význam; Výbor na přezkoumání trestního práva (1985) spekoval o tom, že trestné činy žen by mohly být koncipovány specificky s vyloučením „služebných,“ (maids). Všechny tři trestné činy jsou jakkoli stíhatelné trestem odnětí svobody až na sedm let.

Provozování veřejných domů

§ 33 Zákona o sexuální trestné činnosti (1956) stanoví, že „je trestným činem provozovat veřejný dům, nebo spravovat, či pomáhat v provozování veřejného domu,“. Veřejný dům nemá zákonnou definici, ale precedenční právo stanoví, že za veřejný dům se považuje jakékoli zařízení, kde dvě či více žen provozuje sex, nebo kde několik prostitutek obývá stejnou budovu se společným vedením. Tato budova může mít formu soukromého domu nebo komerčního zařízení, např. masážního salonu/sauny. Kdokoli zúčastněný na provozu veřejného domu, např. prostitutky, služebné, uklízečky, může být trestně stíháný za napomáhání provozu veřejného domu. Muži mohou být navíc stíháni podle § 30 („živobytí z výdělku jiného,“) a ženy za odpovídající trestný čin (§ 31). Existuje též trestný čin proti zvykovému právu v podobě nepořádku v domě, který lze aplikovat například pokud v zařízení pracuje pouze jedna prostitutka. Rovněž se za trestný čin považuje případ, kdy nájemce povoluje využití svých prostor k provozování veřejného domu.

Provozování prostituce druhých

Ačkoli se používá jen zřídka, je v souladu s § 22 Zákona o sexuální trestné činnosti (1956) trestným činem obstarávat ženy za účelem provozování prostituce nebo je přimět, aby opustily domov a pracovaly ve veřejném domě nebo ho navštěvovaly. Není trestným činem přimět ženu, která je prostitutkou k provozování prostituce, ačkoli v tomto případě mohou být uplatněna ustanovení týkající se veřejných domů. V souladu s § 23 je trestným činem přimět dívku ve věku méně než jedenadvacet let k nezákonnému (nemanželskému) pohlavnímu styku s třetí osobou. Podle § 13 Zákona o sexuální trestné činnosti (1956) a § 4 stejného zákona z roku 1967 je rovněž trestným činem provozovat kuplířství v podobě homosexuálního styku mezi dvěma cizími muži.

Výzkum v oblasti provozování prostituce

Výzkum v oblasti charakteru a rozsahu kuplířství v Británii je velice vzácný. Práce uskutečněná v tomto oboru byla provedena v kontextu studií o prostitutkách obzvláště z Evropy a Spojených států. Neexistuje shoda v otázce poměru prostitutek, jež provozují kuplíři, nebo počtu aktuálně činných prostitutek a kuplířů. Benson a Matthews (1995) uskutečnili „Národní průzkum mravnostních složek,“ a od 27 jednotek zjistili, že během dvanáctiměsíčního období bylo zatčeno 82 kuplířů. Přirozeně počet aktivních kuplířů je daleko vyšší než toto číslo. Matthews (1997) rovněž provedl audit prostituce v Londýně a odhadl, že v sexuálním průmyslu pracuje 5 255 žen⁴, které zařadil jako aktivní. Některé studie zjistily, že většina z těchto žen pracuje samostatně (Pheterson, 1996; McKeganey & Barnard, 1996; Sharpe, 1998). Jiné naznačily – ne nezbytně v rozporu – že většinu prostitutek po nějakou dobu v jejich kariéře provozovali kuplíři. Barry (1995) uvedl, že poměr takových žen by mohl být až 95%⁵. Giobbe (1987) ve své studii o USA uvedla, že 53% jejího vzorku prostitutek k této profesi přivedl kuplíř. Několik výzkumných pracovníků zaznamenalo nejasnost ve vztahu prostitutky a manažera. Cokoli se v této otázce domnívá policie nebo jiné orgány, prostitutky často uvádějí ve své subjektivní zkušenosti úzké citové pouto na osobu,

⁴ Toto číslo zahrnuje též prostitutky pracující na ulici, v soukromých zařízeních, saunách a masážních salonech, agenturách nabízejících služby společnic a klubech nabízejících služby hostesek.

⁵ Toto číslo bylo vypočteno shromážděním odhadů z organizací, jež se zabývají vykořisťováním žen. Hodnota se pohybovala kolem 80-90%.

kteřá je „provozuje„. Napřıkklad studie Millera (1986) prokázala, že prostitutky odmítaly používat označení „kuplíř„, a místo toho používaly označení „můj muž„.

Kdo provozuje kuplířství?

Předchozí výzkum naznačuje, že kuplíři jsou výlučně muži. Nešetkali jsme se žádným výzkumem, který by dokumentoval účast žen v provozování pouličních prostitutek. Samozřejmě logicky neexistuje žádný důvod proč by žena nemohla provozovat kuplířství, a v průběhu této studie jsme se o takových případech dozvěděli.

+Shodným zjištěním je, že kuplíři disponují bohatým repertoárem trestné činnosti a demografickým profilem, jež souvisí se značnou účastí na páchání trestné činnosti – např. nízké dosažené vzdělání a vysoký stupeň nezaměstnanosti (Hoigard a Finstad, 1992; Hodgson, 1997; McLeod, 1982; Shackleton, 1997).

Několik studií o pouličním kuplířství v amerických, kanadských a britských městech naznačuje, že kuplíři jsou převážně černé barvy pleti (McLeod, 1982; Barry, 1984; Hodgson, 1997; Reynolds, 1986). Vysvětlení Hodgsona v této souvislosti je, že zapletení do nezákonných činností bylo reakcí na omezené možnosti na trhu zákonného zaměstnání. Phetersonová (1996) však kritizovala stereotypní obraz kuplířů jako „černých vyhrožovatelů„. Prostitutky v její studii silně protestovaly proti názoru, že všichni kuplíři jsou „černí a zlí„, a že všechny prostitutky jsou „zbité a drogově závislé„. Ať už je tomu v případě pouliční prostituce jakkoli, neznamená to, že bílí kuplíři neexistují.

Nábor a způsob práce

Jak již bylo uvedeno, je jádrem problematiky kuplířství například otázka do jaké míry jsou přístupné osoby manipulovány do sexuální profese, a nátlakem v ní udržovány. Barry (1995) zjistil, že se kuplíři zaměřují na jedince, kteří jsou zranitelní a potřebují přátelství, neboť je u nich šance na vytvoření citové závislosti. Hodgson (1997) odhalil, jaký může mít malé gesto velkorysosti znatelný vliv na zranitelnou osobu. Zpočátku novicka ochotně odevzdává svůj příjem, ale zanedlouho se vztah změní na vynucovaný a nezákonný (Shackleton, 1997). Ve stejném duchu určil Barnardos (1998) čtyři fáze, prostřednictvím nichž jsou mladí lidé podrobeni manipulaci a nakonec nadvládě:

- polapení (ensnaring) zranitelných, společensky izolovaných dospívajících;
- vytvoření závislosti pomocí projevů náklonnosti a velkorysosti;
- kontrola – vytvoření sexuálního vztahu, zasvěcení do prostituce; a
- totální nadvláda udržovaná pomocí fyzického nátlaku.

Několik studií komentovalo všudypřítomnost fyzického zneužívání a libovůli jeho použití. Hodgson (1997) zjistil, že 85% respondentů zažilo fyzické napadení ze strany kuplíře. Bylo nahlášeno spousta případů brutálního násilí včetně bití, kopání, pořezání nožem, znásilnění a vraždy (Hoigard & Finstad, 1992; Faugier & Sargeant, 1997). Prostitutka může být potrestána za to, že neodevzdala požadovanou finanční částku, nebo jednoduše za nedostatečný projev respektu (McLeod 1982).

Hoigard a Finstad (1992) zjistili, že vztah prostitutek k mužům se často liší a někdy nezapadá do stereotypní představy o násilném, vykořisťovatelském vztahu nadvlády. Práce

Phetersonové (1996) je též užitečnou protiváhou převažujícího pohledu na prostitutky jako oběti. Argumentuje možností racionální volby v rámci sexuální profese, a připomíná, že ne všechny ženy provozují kuplíři, a že některé ženy si dokonce služby kuplířů najímají. Vnímání některých prostitutek jako racionálních bytostí, jež se rozhodují tváří v tvář chudobě nebo jiným formám společenské nerovnosti podporují další studie, jež se zabývají obzvláště prostitutkami, které pracují na různých místech (cf. McLeod, 1982; O'Neill, 1997).

Mění se charakter kuplířství

Největší změnou v organizaci sexuálních služeb za posledních dvacet pět let je pravděpodobně rostoucí míra závislosti na drogách. Americké studie naznačují, že bohatství „dealera/kuplíře“, přibývá s tím, jak bohatství tradičního kuplíře ubývá. V jistém smyslu drogová závislost často nahradila fyzický nátlak jako prostředek uvěznění lidí v sexuální profesi. O'Connell Davidson (1998) rovněž poznamenává, že kuplíři si drží ženy provozující sexuální služby pomocí nenásilných prostředků, jako např. dodáváním drog. Inciardi spolu se svými kolegy (1993) popsal, jak snadná dostupnost cracku (čistě krystalické formy kokainu) v amerických městech vedla k tomu, že se kuplíři začali orientovat též na obchodování s drogami a maximalizovali tak své příjmy ze dvou nezákonných sfér souběžně. Podobně i Miller (1995) argumentoval, že i přes citelný pokles v provozování tradičního kuplířství nebylo ženám na ulici dopřáváno o moc větší nezávislosti. Jejich vykořisťování pokračovalo, což byl důsledek toho, že se spoléhaly na převážně muži ovládané drogové prostředí. Konečný výsledek se tedy téměř nezměnil, pouliční prostitutky stále musí odevzdávat většinu svých příjmů mužům, kteří nad nimi mají finanční i sexuální nadvládu.

Maher (1997) naznačil, že zánik tradičního kuplířství v Brooklynu vedl k „situačnímu kuplířství“. Mezi prostitutkami a muži se vytvářela neformální partnerství, pomocí nichž byly ženy výměnou za peníze a/nebo drogy drženy na očích. Jak bude uvedeno později, několik našich respondentů – „partnerů“, uzavřelo přesně takovou dohodu. Maher překvapivě uvedl (vzhledem k riziku nátlakového násilí, jemuž jsou vystaveny), že prostitutky trpí nepřítomností klasických kuplířů, neboť již neexistuje povinnost chránit „své“, ženy.

Mladiství a kuplíři

Účast mladistvých v provozování prostituce je problematickou otázkou. Statistiky Home Office založené na případech policejních výstrah a stíhání naznačují, že počet mladých lidí zapletených do prostituce je poměrně nízký. Velká část prostitutek však zahájila svou profesu v dospívajícím věku (cf. Taylor-Browne, v tisku); a v jednom městě Barnardos sám (1997) zkontaktoval 84 dívek, 80-ti z nichž bylo 17 a méně let. Podobná čísla hlásily i další oblasti (Směrnice ACPO, 1998). Někteří výzkumníci jsou toho názoru, že se kuplíři aktivně zaměřují na nábor nezletilých (Campagna & Poffenberger, 1985; Hodgson, 1997); jiní uvádějí, že se kuplíři snaží vyhýbat mladistvým ze strachu z problémů, jež tyto vazby mohou způsobit (Pheterson, 1996).

Masážní salony, sauny a agentury nabízející společnice (eskortní agentury)

Z práce prostitutek netěží jen pouliční kuplíři. V některých oblastech vzkvétají nepouliční zařízení, jako např. masážní salony a sauny (odhady pro oblast Londýna viz Matthews, 1997).

Ačkoli je nelegální, aby takováto zařízení nabízela sexuální služby⁶, je policejní regulace obecně minimální a zásah následuje až jako reakce na stížnost veřejnosti. V nedávném případě na jihozápadě země vznesl soudce obžalobu z kuplířství na několik masážních salonů na základě tvrzení, že existuje „nepísané pravidlo“, že salony mohou být stíhány pouze na základě stížnosti – což vede k logickému očekávání, že řádně vedený provoz by nepřilákal pozornost policie.

Shackleton (1997) uvádí, že „majitelky veřejných domů, (madams) mají obecně spíše smluvní nežli nátlakový vztah s prostitutkami. Existují zavedené a dodržované dohody o poplatcích za nájem a za jednotlivce, který prostitutky platí svým manažerům. Prostitutky, které poskytují služby v masážních salonech pracují na volné noze, což majitelům umožňuje distancovat se od charakteru nabízených služeb (Matthews, 1997).

Agentury nabízející společnosti pracují opět na jiném základě. Skutečný charakter provozu těchto služeb v Británii je maskován tvrzením provozovatelů, že smlouvy uzavřené mezi společnicí a klientem jsou soukromou záležitostí, o níž se agentura nezajímá (Matthews, 1997). Pokud majitelé či ředitelé těchto agentur inzerují a poskytují pouze zákonné služby, a neúčastní se soukromých dohod společnic, není jejich provoz postaven mimo zákon.

3. Pět pohledů na provozování prostituce

Uskutečnili jsme rozhovory s pěti skupinami respondentů, kteří buď „žili z nemravných výdělků“, nebo je zprostředkovávali:

- kuplíři;
- partneři prostitutek;
- prostitutky „provozované“, kuplíři;
- prostitutky s partnery spíše než kuplíři; a
- manažeři saun/masážních salonů.

„Klasičtí kuplíři, (Skupina A)

Požádali jsme o rozhovor devatenáct kuplířů; dva z nich rozhovor odmítli, z nichž jeden je v současné době ve výkonu trestu odnětí svobody a jeden podmíněčně odsouzen. Dotazník jednoho respondenta bylo kvůli nepoužitelným údajům třeba vynechat. Do analýzy bylo nakonec zahrnuto šestnáct kuplířů, z nichž osm je ve výkonu trestu odnětí svobody a osm odsouzeno podmíněčně.

Všichni respondenti byli muži⁷. Pět z nich se samo označilo za kuplíře. Z těchto pěti byli tři jasní „specialisté,“; jejich zapojení v trestné činnosti sahá daleko za „žití z nemravného

⁶ Nezákonnost spočívá buď v nabízení sexuálních služeb za úplatu, provozování veřejného domu, nebo živobytí z nemravných výdělků. „Jediný živnostník, nabízející sexuální služby bez úplaty by nebyl postaven mimo zákon.

⁷ V každé oblasti bylo údajně několik ženských pouličních kuplířek. Anekdotické zprávy od kuplířů, policie a pouličních sexuálních pracovníků naznačují, že některé z těchto kuplířek využívaly stejné míry nátlaku jako jejich mužské protějšky.

výdělku,, ale vždy přímo souviselo s kuplířstvím – jako např. použití nátlakového násilí vůči prostitutkám. Další dva respondenti disponovali širším trestním repertoárem, neboť spáchali řadu nesouvisejících – a lukrativních – majetkových trestných činů. Zbývajících jedenáct respondentů uznalo, že jsou kuplíři (uvedli definici ze strany 2 a 3), ale toto explicitní označení jim očividně činilo potíže. Všichni respondenti z této skupiny byli „obecní pachatelé,,(generalists v protikladu ke specialistům), neboť kromě kuplířství spáchali i různé jiné trestné činy.

Průměrný věk ⁸ během rozhovoru	34 let
Průměrný věk při prvním zatčení	14 let
Průměrný věk při prvním sexuálním styku	13 let
Průměrný věk při prvním kontaktu s drogou	14 let
Průměrný věk při zahájení kuplířství	22 let

Pracovní život kuplířů

Respondenti uplatnili značný stupeň nadvlády nad životy prostitutek, a rozhodovali téměř o každém aspektu jejich práce. Tři z nich provozovali svou živnost z bytu, a 13 na ulici. Pouze čtyři respondenti umožnili svým pracovnícím zvolit si místo práce. Počet pracovníc, které každý z nich provozoval, se pohyboval v rozmezí od jedné do devíti; čtrnáct respondentů pracovalo s více než jednou ženou. Žádný z respondentů neuvedl, že by pracoval s chlapci nebo muži. Věk osob, které pro respondenty pracovaly, se pohyboval od 14 do 27 let. Výdělek činil £500 až £7000 za týden, a pouze tři z nich tvrdili, že se o výdělky se svými pracovnícemi dělili rovným dílem.

Jedenáct ze šestnácti kuplířů pracovalo s jednou či více mladistvých prostitutek. U třech došlo k prvnímu kontaktu v nočním klubu. Jiní se přímo zaměřili na autobusová nádraží; dva kuplíři dříve prodávali mladistvé drogy a dva se s mladistvou setkali přes společného známého. Všechny mladistvé pracovaly na ulici. Jeden respondent uvedl, že „školil,, mladistvé na ulici a poté je přemístil do nepouličního zařízení. Mimo dotazník tři respondenti uvedli, že se cíleně zaměřovali na mladistvé, které pro ně měly pracovat.

Dospělé prostitutky byly nabírány různým způsobem. Více než jedna třetina respondentů se s prostitutkami seznámila na ulici (již tedy pracovaly) nebo v drogovém prostředí. Zbytek respondentů se s prostitutkami seznámil ve společenském prostředí – například v klubech, na večírcích nebo přes společné známé.

Tázali jsme se respondentů, proč se rozhodli pracovat s prostitutkami. Šest z nich tento fakt přisuzovalo tomu, že vyrůstali v oblasti s rozšířeným výskytem prostituce, a nevěděli, co jiného by měli dělat. Osm z nich tuto volbu učinilo kvůli výnosné povaze práce a nízkému stupni potřebného úsilí. Zbýající respondenti uvedli, že ženy, s nimiž žili, začaly pracovat bez jakéhokoli nátlaku nebo pobízení z jejich strany. Mnozí se naučili trikům své profese pozorováním druhých:

⁸ Při odkazování na průměr uvádíme střední hodnotu (průměr)(pokud malý počet respondentů nezkresluje údaje). V takových případech jsme uvedli střední bod jako příslušné měřítko středové tendence.

„Když mě vyhodili z domova, začal jsem žít s jednou [prostitutkou]. Ukázala mi, jak to chodí a zasvětila mě do světa peněz.,,

„Začal jsem s nimi pracovat, abych si polepšil [v penězích]. Viděl jsem to dělat jiné lidi, a chtěl jsem to zkusit taky.,,

„Když jsem poprvé začal, byl to způsob života. Vyrůstal jsem ve čtvrti, kde byli všude kolem prostitutky. Prostě se mi to zdálo přirozené.,,

Všichni respondenti znali další kuplíře, kteří v jejich oblasti pracovali. Odhady počtu se pohybovaly od deseti do třiceti, pouze s malými odchylkami mezi předmětnými čtyřmi oblastmi.

Dvanáct respondentů se domnívalo, že je výhodou, pokud má prostitutka kuplíře. Někteří tuto výhodu přisuzovali důvěryhodnosti, kterou tím ženy získávají, a jiní ochraně, kterou kuplíři poskytují. Tři respondenti uvedli, že poskytují snadný přístup ke drogám. Prostitutky však tento růžový obrázek pomoci, jež jim kuplíři poskytují, nesdílely. Dvě třetiny prostitutek, jež provozovali kuplíři, žádné výhody v tomto vztahu neviděly. Pouze malá část z nich se cítila chráněna, žádná z nich nezminila důvěryhodnost, a většina už stejně měla snadný přístup ke drogám zajištěný.

Ptali jsme se Skupiny A, co se jim líbí a nelíbí na jejich práci:

„Líbí se mi, kolik mám peněz, a že nemusím moc dělat a nikdo se mnou nevydrbává. Mám svoje postavení. Na mojí práci se mi nelíbí jenom málo věcí.,,

„Mám rád moc, peníze a respekt – věci, které jsem nikdy neměl. Někdy na konci dne ale musím svoje ženské uhodit, protože mne neposlouchají. Opravdu to nedělám rád, ale někdy jim prostě musím dát facku.,,

Devět ze šestnácti respondentů chtělo v kuplířství i nadále pokračovat, tři se definitivně rozhodli s tím skoncovat, a čtyři z nich ještě nebyli o své budoucnosti rozhodnutí. Není tedy možná překvapením, že ti, kteří byli na pochybách, setrvali ve vězení.

Jak ukazuje Tabulka 2, jedinci v této skupině měli dlouhý a důvěrný vztah se systémem trestního soudnictví. Dvě třetiny z nich vykonávali někdy v minulosti trest v Ústavu pro mladistvé pachatele, a všichni si odpykali nejméně jeden trest odnětí svobody. Průměrný (střední) počet předchozích odsouzení, které respondenti sami uvedli, byl třináct. Polovina z nich uvedla, že začali páchat trestnou činnost čistě pro peníze. Ostatní tvrdili, že významným faktorem jejich obratu k trestné činnosti byl nedostatek příležitostí. Některé odpovědi obsahovaly tvrzení typu:

„Neměl jsem peníze, a pořád jsem měl dluhy. Jeden nebo dva kamarádi byli kuplíři – zdálo se, že to hodně vynáší.,,

Tabulka ukazuje různorodost trestné činnosti jednotlivých kuplířů. Respondenti uvedli účast na celé řadě závažných trestných činů, z nichž pouze malá část vedla k odsouzení. Prostitutky, s nimiž jsme prováděli rozhovor potvrdily dojem, že kuplíři byli zapleteni do celé řady trestných činností včetně obchodování s drogami, držení střelné zbraně a majetkových

trestných činů. Průměrný věk zahájení trestné činnosti kuplířství byl 24 let – a stejně tomu bylo v případě dodávání střelných zbraní. Tato skutečnost vede k důležitému faktoru kuplířství – totiž že vybudování reputace „tvrdého muže„ je klíčem k úspěchu. Z rozhovorů jasně vyplývalo, že respondenti z výsledné zločinecké prestiže cítili silné uspokojení.

Trestný čin	Počet spáchaných trestných činů	Počet odsouzených	Průměrný věk ⁹ prvního tr. činu	Počet respondentů, kteří spáchali tr. čin za posl. 6 měsíců
Krádež v obchodě	11	2	12	3
Držení drog ¹⁰	16	9	14	16
ABH	16	12	15	13
Vloupání	13	7	15	3
Škoda v důsledku trestného činu	8	1	15	4
GBH	16	8	17	7
Loupež	12	7	17	10
Dodávání drog	14	5	18	12
Podvod	10	3	18	3
Žhářství	4	1	20	0
Nezákonné uvěznění	7	4	21	2
Držení střel.zbraně	12	4	22	10
Dodávání střel.zbraně	8	0	24	1

Kuplířství a užívání drog

U šestnácti respondentů markantně figurovalo užívání drog. Patnáct respondentů užívalo drogy z vlastní vůle, přičemž devět z nich považovalo užívání za problematické. Všichni si drogy opatřovali v prostředí prostituce, ve kterém pracovali. Pět respondentů se samo označilo za dealery, ačkoli v posledních šesti měsících drogy prodávalo dvanáct dotázaných. Všichni měli možnost drogy nakupovat na dluh, což svědčí o jejich postavení a reputaci důvěryhodného a váženého zákazníka. Průměrné týdenní náklady těch, kteří si museli kupovat drogy byly £550. Tři z této skupiny uvedli, že jejich dealer byl rovněž kuplíř; jeden respondent si nebyl jist.

Vztah mezi dealery a kuplíři je složitý. Jeden respondent, který byl pro účely této studie dotazován do hloubky, pohovořil o interakci mezi dealery a kuplíři. Aby dealer minimalizoval riziko uvěznění, musí najít skupinu zákazníků, kteří představují malé nebo nulové nebezpečí. Prostitutky tuto podmínku splňují, ale do rovnice je potřeba vtěsnat i ty, kteří prostitutky řídí. Dealer musí mít „dobrý„ pracovní vztah s kuplířem, aby mohl prodávat drogy sexuálním pracovnícím. Pro vstup do této transakce musí existovat výhody pro každého účastníka. Často prodává dealer drogy pouze kuplíři, který je následně prodává dál svým prostitutkám.

⁹ U všech průměrných věků byla použita střední hodnota (median).

¹⁰ Zahrnuje všechny kategorie nezákonných drog.

Výhodou pro dealera je snížení rizika, neboť prodává pouze jedné osobě. Výhody pro kuplíře jsou dvojí: zaplatí se jeho vlastní užívání drog a prodejem drog prostitutkám jeho zisk ještě narůstá. Prostitutky však příležitostně při práci využijí nabídky jiných dealerů (nebo pokud dotyčný dealer nabízí drogy za nižší cenu než kuplíř). Osm respondentů prodávalo drogy i klientům prostitutek, což opět svědčí o symbiotickém vztahu mezi dealery a kuplíři.

Nakonec jsme se ptali uvězněných respondentů, proč si myslí, že byli dopadeni. Téměř všichni vinili ženy, se kterými pracovali. Některé prostitutky nahlásily své kuplíře (policii) kvůli jiným trestným činům, jež kuplíři páchali na nich či jiných osobách; mladistvé pracovnice si obvykle nejsou vědomy možných následků odhalení vztahu s kuplířem policii. V žádném z případů nezahájila policie vyšetřování, jehož důsledkem bylo uvěznění, aniž by předtím získala informace od třetí osoby – obvykle prostitutky. To dokládá důkaz ze strany prostitutek provozovaných kuplíři i ze strany policie, která jen zřídka vznesla obžalobu proti jedinci bez výpovědi prostitutky.

„Byla příliš mladá a neuměla držet jazyk za zuby.“

„Žádný trestný čin jsem nespáchal. Byla to prostitutka, které chyběla péče (14). Myslím, že ji policie donutila říct spoustu věcí.“

Mnozí z těch, které jsme zpovídali ve výkonu podmíněného trestu, se domnívali, že jsou „nedotknutelní“, neboť prostitutky se buď příliš bojí, než aby kontaktovaly policii, nebo jsou závislé na drogách kategorie A, které jim respondenti dodávali. Ostatní respondenti se nedomnívali, že byli uvěznění na základě kvalit policejního dohledu.

„Moje ženský by nic neřekly. Zásoboval jsem je drogami.“

„Za příživnictví mě nedostanou. Tak mě místo toho dostanou za něco jiného.“

Partneři prostitutek (Skupina B)

Pro účely této studie jsme uskutečnili rozhovor s patnácti partnery prostitutek, čtrnáct z nichž byli muži. Žádný z respondentů se nepovažoval za kuplíře, hlavně z toho důvodu, že nebyli ve styku s více než jednou prostitutkou, a i oni pracovali na základě klasické definice kuplíře. Všichni se však shodli, že by mohli být uvěznění a obžalováni z žití z nemravných výdělků. Partneři se od násilných manažerů lišili různými způsoby. Nejdůležitějším byl zřejmě stupeň a povaha jejich trestné činnosti a způsob, kterým pohlíželi na vztah se svými partnerkami pracujícími v prostituci. Tabulka 3 profiluje dotazované partnery.

Tabulka 3: Profil partnerů prostitutek (Skupina B)	
Průměrný věk v době rozhovoru	25 let
Průměrný věk při prvním zatčení	14 let
Průměrný věk při prvním kontaktu s drogou	13 let
Průměrná délka spolupráce se sexuální partnerkou	4 roky
Průměrná délka vztahu	3 roky

Účast v pracovním životě partnerky a názor na něj

Respondenti v této skupině byli aktivnější než nátlakoví manažeři s ohledem na podporu práce svých partnerek, jež byla převážně založena na práci na ulici. Více než polovina z nich tvrdila, že při práci na svou partnerku dohlíží. Tento dohled obvykle spočíval v zapisování poznávacích značek na autech a udržování kontaktu pomocí mobilních telefonů. Téměř tři čtvrtiny respondentů se domnívaly, že se jejich partnerky cítily bezpečněji, pokud byli na dosah. Na rozdíl od kuplířů partnerce určil pracoviště pouze jeden z respondentů. O něco méně než polovina dotázaných uvedla, že měli dříve vztah s jinou prostitutkou, což je důkazem toho, že tato skupina (stejně jako nátlakoví manažeři), se neustále pohybuje mezi prostitutkami-partnerkami.

Průměrně se týdenní (6 dnů) výdělek partnerek dotázaných pohyboval okolo 700 Kč. Při dotazu na to, jak byl výdělek dělen, uvedlo jedenáct respondentů, že si jejich partnerky kupovaly co chtěly, tři se domnívali, že byl výsledek rozdělen rovným dílem, a jeden tvrdil, že si všechny peníze ponechávala partnerka. Pouze dva respondenti uvedli, že jim práce partnerky vyhovuje, ačkoli více jak polovina potvrdila, že vydělané peníze pomáhaly vylepšovat situaci. Dva z nich rovněž uvedli, že díky těmto výdělkům mohli přestat s vlastní trestnou činností. Negativní aspekty zahrnovaly možné nebezpečí, a pět respondentů uvedlo, že se jim nelíbí, že jejich partnerky mají styk s cizími muži. Jedenáct dotázaných uvedlo, že „žili z nemravných výdělků“, pouze dočasně.

Povědomí o nátlakovém kuplířství

Všichni partneři v této skupině věděli o kuplířích, kteří pracovali v jejich rajónu. Na otázku o kolika kuplířích věděli, se počet pohyboval od jednoho do sedmnácti. Zdálo se, že většina kuplířů požívá reputace, jež je chrání proti informátorům v případě všech trestných činů (s výjimkou nejzávažnější trestné činnosti).

„Jsou zkrátka věci, které neuděláte. Kdyby někdo [nahlásil] ... třeba polovinu kuplířů, co jich tu je... nakonec by vás našli mrtvého. Tady nejde o kuplířství, ale o všechno ostatní, čeho jsou schopni..“

Šest respondentů uvedlo, že jejich partnerka nějaký čas pracovala pro kuplíře, dva si nebyli jisti, a sedm věřilo, že ne. Na otázku zda se domnívají, že mít kuplíře skýtá nějaké výhody odpověděli, že kuplíř možná poskytuje jakousi formu ochrany. Čtyři se domnívali, že v tom žádné výhody nejsou.

Tabulka 4 zobrazuje účast partnerů v trestné činnosti. Mezi touto skupinou a kuplíři existují viditelné rozdíly co do typu a stupně spáchaných trestných činů. Partneři uváděli méně spáchaných loupeží, GBH, držení střelných zbraní a dodávání drog; na druhou stranu však daleko více krádeží v obchodě a o něco více vloupání. Jejich opakovaná trestná činnost (s důrazem na majetkové trestné činy) vyplývá z potřeb problematických drogově závislých, a naznačuje jako podnět pro páchaní trestné činnosti potřebu financování drogového návyku (cf. Edmunds et al., 1998, 1999). Průměrný věk při prvním zatčení byl 14 let, a průměrný věk při prvním odsouzení 16 let. Osm respondentů strávilo nějakou dobu v Ústavu pro mladistvé pachatele, a devět bylo odsouzeno k trestu odnětí svobody. Jeden dotázaný byl odsouzen za živobytí z nemravných výdělků a dostal od Královského soudu podmínečný trest. V době

rozhovoru u sedmi respondentů probíhala soudní řízení; téměř všechna souvisela s majetkovými trestnými činy.

Tabulka 4: Partneri v trestné činnosti (n=15)				
Trestný čin	Počet spáchaných trestných činů	Počet odsouzených	Průměrný věk ¹¹ prvního trestného činu	Počet respondentů, kteří spáchali trestný čin za posl. 6 měsíců
Krádež v obchodě	14	9	12	11
Držení (všechny kategorie)	14	9	14	14
Vloupání	13	12	14	5
ABH	11	8	15	8
Škoda v důsledku trestného činu	11	5	15	5
Loupež	8	6	16	1
Dodávání drog	11	3	17	7
Podvod	9	2	17	4
Držení střel.zbraně	6	0	17	2
GBH	7	3	19	2

¹¹ U průměrného věku spáchání prvního trestného činu byla použita střední hodnota (median)

Užívání drog

Ukázalo se, že partneři jsou více závislí na drogách kategorie A než kuplíři. Dvanáct z nich označilo svůj drogový návyk jako problematický¹². Tabulka 5 znázorňuje užívání drog u 13 uživatelů drog kategorie A.

Zvolená droga (n=13)	Počet těch, kteří drogu užívali měsíc před rozhovorem (n=13)	Počet denních uživatelů	Způsob užití
Heroin (6)	11	9	9 injekčně; 2 kouření/šňupání
Crack (3)	13	4	3 injekčně; 10 kouření/ šňupání
Heroin/crack (4)	11	2	3 injekčně; 2 kouření/ šňupání: 6 kombinace

Většina respondentů začala zvolenou drogu užívat ve věku sedmnácti let, ačkoli se věk pohyboval od 12 do 26 let. U všech dvanácti problematických uživatelů za drogy platily jejich partnerky, přičemž průměrné týdenní náklady se pohybovaly okolo £500. Všichni uvedli, že práci partnerky tolerovali z důvodu své závislosti na drogách. Před vztahem se svou partnerkou většina dotázaných financovala svůj drogový návyk zvýšenou mírou páčání majetkových trestných činů. Mezi další činnosti patřilo obchodování s drogami a žebření. Většina dotázaných partnerů věděla o stávající legislativě „tří záznamů,“ u odsuzování drogových dealerů a většina si byla vědoma, že pokud bude toto pravidlo rozšířeno na vloupání, budou v případě opětovného uvěznění čelit dlouhodobému trestu odnětí svobody¹³.

Prostitutky s kuplíři (Skupina C)

Provedli jsme rozhovory s devatenácti sexuálními pracovníci/pracovnicí „provozovanými,“ kuplíři, z nichž šestnáct bylo žen. Tabulka 6 ilustruje jejich profil. Sedmnáct respondentek pracovalo převážně na ulici. Téměř všechny se cítily nepříjemně, když jsme během rozhovoru používali pojem „kuplíř,“ ale ze všech rozhovorů bylo jasné, že je kuplíři provozovali za peníze, a že řízení často zahrnovalo nátlak. Tabulka 6 podává demografické podrobnosti o sexuálních pracovnících/icích provozovaných kuplíři.

¹² V souladu s AMCD (1982, 1988) definujeme problematické uživatele drog jako osoby se sociálními, psychologickými, právními nebo fyzickými problémy, jež souvisejí s užíváním drog.

¹³ V době provádění práce v terénu platila ustanovení Zákona o trestných činech (odsouzení) z roku 1996 u závazných rozsudků v případě třetího odsouzení za trestné činy nezákonného obchodování s drogami a dodávání drog, ale ne v případě vloupání.

Tabulka 6: Profil sexuálních pracovníků/pracovniců s kuplíři (Skupina C)	
Průměrný věk v době rozhovoru	26 let
Průměrný věk při prvním zatčení	15 let
Průměrný věk při prvním sexuálním styku	10 let
Průměrný věk při prvním kontaktu s drogou	15 let
Průměrný věk při začátku provozování prostituce	16 let
Průměrná délka provozování prostituce	9 let

Pracovní život

Průměrný věk, kdy respondentky z této skupiny zahájily provozování sexuálních služeb byl 16 let. Prostitutky s partnery začaly sexuální služby provozovat v průměru o čtyři roky později (viz níže). Ptali jsme se respondentek, proč začaly s prostitucí. Šest z nich tuto skutečnost přisoudilo přímo nátlaku ze strany mužů. Čtyři uvedly, že potřebovaly financovat svoji drogovou závislost, a devět dotázaných s prostitucí začalo z finančních důvodů (toto číslo zahrnuje ženy, které byly příliš mladé na to, aby mohly dostávat podporu, a nepodařilo se jim sehnat práci). Průměrně pracovaly prostitutky pro své stávající kuplíře 2 roky.

Většina (13) respondentek byla zodpovědná za péči o své děti. Deset pracovníků během pracovní doby nechávala své děti u členů rodiny. Zbytek dotázaných mělo děti ve věku více než 16 let, pečovala o ně škola, nebo je respondentky svěřovaly sousedům.

V týdnu před rozhovorem každá z respondentek ve skupině vydělala průměrně £600 a měla v průměru 27 klientů týdně. Dvě třetiny (13) dotázaných odhadovaly, že průměrná částka, kterou si mohly ponechat pro sebe bylo £125. Zbývajících 6 byly drogově závislé, které nebyly schopny dobrat se nějakého čísla. Všechny dotázané uvedly týdenní náklady na drogy ve výši více než £500. Všech šest též uvedlo, že musí financovat také užívání drog svého kuplíře. Ptali jsme se rovněž respondentek na to, jakou úlohu mají kuplíři v jejich pracovním životě. Některé specificky uvedly, že kuplíř určuje, kde mají pracovat. Dvě poznamenaly, že se kuplíř občas během práce zastaví zkontrolovat situaci. Deseti prostitutkám kuplíři sháněli část klientů.

Násilí ze strany kuplířů

Prostitutky v této skupině hovořily o různých stupních násilí ze strany svých kuplířů. Všech 19 mělo zkušenost s fyzickým zneužíváním ze strany stávajícího kuplíře, od „facek“, až po zranění, kvůli kterým musely být hospitalizovány. Deset pracovníků uvedlo, že je jich kuplíř znásilnil či jinak sexuálně zneužíval. Některé respondentky zažily případy extrémního násilí:

„Jednou chtěl víc peněz, někomu dlužil. Byla jsem nemocná a nechtěla jsem jít pracovat. Rozbil mi za to lebku.“

„Říkám tomu domácí násilí. Bil mě tak, že jsem musela do nemocnice, ale neohlásila jsem to. Měla jsem zlomenou nohu, monokl, propíchnutý ušní bubínek, pořezaný krk a přišla jsem o dítě – v té době jsem byla v pátém měsíci.“

Přes všechno utrpěné násilí pouze čtyři respondentky nahlásily svého kuplíře na policii. Osm dotázaných tvrdilo, že kdyby jim byla poskytnuta účinná ochrana ze strany systému trestního soudnictví, byly by připraveny učinit výpověď. Když jsme se respondentek ptali, co by bylo třeba k tomu, aby skončily s prostitucí, osm z nich uvedlo, že významným faktorem by bylo „zbavit se,, kuplíře.

Vztah mezi kuplíři a prostitutkami

Vztahy sexuálních pracovníků k jejich kuplířům byly složité a rozpolcené. Téměř u všech respondentek, se kterými jsme mluvili, začal vztah s kuplířem ve velice přátelském duchu. U některých velice rychle následovala změna k nátlakovému či násilnému vztahu. Pouze pět dotázaných se se stávajícím kuplířem setkalo během práce. U většiny (10) došlo k prvnímu kontaktu na nějakém společenském místě. Více než polovina dotázaných pracovala dříve pro jiného kuplíře:

„Měla jsem několik pasáků. Jako kdybych se zbavila jednoho a už tu byl další.,,

„Měla jsem asi čtyři pasáky. Pracuji ale už od dvanácti.,,

Pohyb prostitutek mezi kuplíři a partnery byl velice častý (viz výše). Pro pohyb od jednoho kuplíře k jinému nebyl uveden jediný důvod. Ptali jsme se respondentek, proč si myslí, že skončily v této situaci. Většina z nich se domnívala, že se zpočátku rozhodovala svobodně:

„Rádi vás přesvědčují, že jsou pro vás výhodou, ale není tomu tak – leda se rádi k smrti bojíte a necháváte bít.,,

„Začala jsem mu na různé věci dávat peníze a on to začal očekávat automaticky. Prostě jsem se snažila koupit si jeho lásku.,,

Žádná z dotázaných v této skupině se nedomnívala, že by jejich kuplíř byl rád, kdyby by se rozhodly skončit.

Vzorek kuplířů uvedl poněkud odlišná vysvětlení ohledně toho proč ženy skončily v těchto „vztazích,,. Mnozí z nich zdůrazňovali ochranu a bezpečí, které jim poskytovali. Někteří se domnívali, že prostitutky hledaly lásku a důvěrný vztah, a jiní byly toho názoru, že pokud se kuplíř rozhodne, že tu kterou ženu chce, nemá dotyčná možnost jiné volby:

„Ženy nečiní volbu, zda chtějí být ovládány nebo ne, prostě se to stane. Vidím příležitost a chytím se jí – jestli mi rozumíte.,,

Prostitutky provozované kuplíři a páchaní trestné činnosti

Ženy v této skupině se dostaly poprvé do styku se systémem trestního soudnictví ve věku 15 let (11-19). Některé z nich se stále podílely na páchaní různých forem trestné činnosti – daleko více než v případě prostitutek s partnery, jimž se budeme věnovat níže. Některé své chování zdůvodňovaly „následováním davu,, (4); jiné spojovaly páchaní trestné činnosti svému problematickému užívání drog, a čtyři uvedly finanční důvody. Průměrný počet předchozích odsouzení (kromě nabízení sexuálních služeb za úplatu), které respondentky samy uvedly, byl sedm. Tři z nich dostaly coby mladistvé vazební trest a téměř dvě třetiny (11) si odpykaly alespoň jeden trest vězení. U sedmi dotázaných byl prvním trest za

majetkové trestné činy, čtyři byly zatčeny za prostituci a dvě za dodávání drog. Tabulka 7 znázorňuje účast prostitutek provozovaných kuplíři v trestné činnosti.

Tabulka 7: Trestná činnost prostitutek provozovaných kuplíři (n=19)				
Trestný čin	Počet spáchaných trestných činů	Počet odsouzených	Průměrný věk ¹⁴ prvního tr.činu	Počet respondentek, které spáchaly trestný čin za posl. 6 měsíců
ABH	15	5	13	11
Krádež v obchodě	16	11	14	7
Držení (jakékoli kategorie)	18	8	15	17
Škoda v důsledku trestného činu	12	6	15	2
Vloupání	10	4	17	2
Podvod	12	7	17	5
GBH	9	4	17	3
Loupež (nezahrnuje klienty)	7	5	18	2
Dodávání drog	10	5	20	7
Držení střelné zbraně	5	0	20	2

Průměrný (střední) počet zatčení za prostituci se pohyboval okolo 50, přičemž většina prostitutek (10) dostala od soudu pokutu ve výši kolem £50. Téměř u poloviny se vyskytovaly resty nezaplacených pokut, průměrně ve výši £600. Vzhledem k povaze jejich finančních ujednání mnohé z nich vykonávaly trest odnětí svobody za nezaplacené pokuty, a mnohým hrozil stejný postih v budoucnu.

Pro mnohé respondentky byla trestná činnost vždy součástí života. Mnoho z nich hovořilo o svých omezených životních volbách z důvodu bohatých záznamů v trestním rejstříku, což byl částečně důvod situace, ve které se nacházely v době rozhovoru.

Prostitutky provozované kuplíři a užívání drog

Patnáct prostitutek během rozhovoru hovořilo o své drogové závislosti. Žádný z mužských sexuálních pracovníků neoznačil své užívání drog jako problematické, ale všichni uvedli, že drogoví dealeři se v jejich oblasti stávali čím dál důležitějším faktorem.

Jedenáct z patnácti dotázaných vnímalo svou závislost na drogách jako problematickou; všichni uvedli, že pravidelně užívají buď heroin a/nebo crack. Průměrné týdenní náklady na drogy u problematických závislých se pohybovaly kolem £600. Prostitutky konstatovaly, že jejich drogové chování se v důsledku vztahu se stávajícím kuplířem změnilo; téměř většina tvrdila, že se jejich užívání zintensivnilo. Tato skutečnost naznačuje, že mnoho kuplířů iniciuje nebo zvyšuje závislost na nezákonných látkách, čímž zároveň zvyšují závislost dotyčné na sobě samých. Všechny respondentky uvedly, že musí financovat užívání drog

¹⁴ U všech průměrných věků byla použita střední hodnota (median).

svého kuplíře. Sedm prostitutek provozovaných kuplíři též kupovalo drogy pro své klienty a společně s nimi je užívalo.

Tři respondentky uvedly, že jejich dealer je zároveň jejich kuplířem. Domníváme se, že číslo může být vyšší; přestože prostitutky předávaly kuplířovi peníze výměnou za drogy, nepovažovaly ho za skutečného dealera, ale někoho, kdo kupuje drogy od dealera místo nich. Rozdíly mezi dealery a kuplíři tak byly dosti zastřené.

Prostitutky s partnery (Skupina D)

Uskutečnili jsme rozhovor se sedmnácti ženami ve věku mezi 15 a 35 roky. Svého partnera ani nikoho jiného nepovažovaly za svého kuplíře. Byly o málo starší než respondentky ve Skupině C (prostitutky provozované kuplíři) a s prostitucí začaly v průměru o čtyři roky déle než ženy ve Skupině C. Tabulka 8 znázorňuje profil.

Průměrný věk v době rozhovoru	27 let
Průměrný věk při prvním zatčení	16 let (n=16)
Průměrný věk při prvním sexuálním styku	11 let
Průměrný věk při prvním kontaktu s drogou	17 let (n=16)
Průměrný věk zahájení prostituce	20 let
Průměrná délka provozování prostituce	7 let

Pracovní život

V průměru si prostitutky týdně vydělaly £450, což je méně než prostitutky provozované kuplíři (£600). Pracovaly pět dní v týdnu s průměrným (středním) počtem 14 klientů týdně oproti 27 u prostitutek provozovaných kuplíři. Jinými slovy měly méně klientů a za své služby si účtovaly poněkud více. Ve svém pracovním životě požívaly o dost větší samostatnosti. Všechny si samy vybíraly své pracoviště, žádný z jejich partnerů nenabíral klienty a všechny si byly velice jisté svou pracovní nezávislostí.

Tázali jsme se respondentek, jak se v jejich vztahu dělí vydělané peníze. Většina z nich uvedla, že o financích rozhoduje sama. Pouze jedna uvedla, že si nechává „velmi málo,“. Většina respondentek svému partnerovi sdělila, kde pracuje. Téměř většina partnerů při práci na prostitutky dohlížela, což vedlo k vytvoření pocitu větší bezpečnosti. Naproti tomu když jsme se ptali kuplíře, co vlastně dělal když ostatní pracovali(y), uvedl: „nic moc, ale když jste dobřej pasák, můžete se starat i o jiný věci a udržovat si tak reputaci.,“

Třináct žen z této skupiny někdo oslovil o práci, obvykle známý kuplíř z ulice. Všechny respondentky se domnívaly, že v jejich rajónu pracují kuplíři, a že běžně násilím nutí své prostitutky k poslušnosti.

Pouze dvě ženy z této skupiny se domnívaly, že jejich práce je dlouhodobá. Zbývající ženy si buď nebyly jisté (3), anebo byly přesvědčeny, že je to pouze prozatímní řešení. Téměř všechny si byly jisté, že by jejich partner uvítal, kdyby s prostitucí skončily.

Násilí ze strany partnerů

Skupina D neměla zkušenost se stejnou intenzitou násilí ze strany svých partnerů, jako tomu bylo v případě Skupiny C ze strany kuplířů. Nicméně násilí bylo běžným rysem jejich osobního života. Téměř tři čtvrtiny zažily fyzické zneužívání ze strany svého partnera. Devět respondentek zmínilo násilí, jehož následkem byly zlomeniny, pobyt v nemocnici nebo obojí. Zbývající tři zažily násilí, jež označily jako mírnější:

„Pereme se, jsme oba stejní. Měla jsem monokl a modřiny..“

„Fackuje mě za odmlouvání, říká, že to je proto, že neumím držet pusu – on je ale na cracku..“

Jakkoli se zdál stupeň násilí někdy alarmující, tři čtvrtiny respondentek, které měly zkušenost s násilím ze strany svého partnera však na rozdíl od respondentek ve Skupině C jinak popisovaly svůj vztah pozitivně. Násilné činy, jež nám popisovaly, se zdály spíše slovní než fyzické. Tato skupina uváděla méně sexuálního zneužívání než Skupina C. Pouze jedna žena zmínila sexuální zneužití ze strany svého partnera – řekla, že příčinou byla jeho závislost na cracku.

Tři prostitutky ohlásily násilí, jež utrpěly ze strany svých partnerů na policii. O důvodech nízké míry ohlášení můžeme pouze spekulovat, ale domníváme se, že to může být kvůli nedůvěře vůči policii a strachu, že upoutají pozornost na svou nebo partnerovu účast v trestné činnosti, jakož i faktory, které přispívají k minimálnímu počtu ohlášení i v případě jiných forem domácího násilí (cf. Mirrlees-Black, 1999). Strach z pomsty se nezdál být tak charakteristický jako tomu bylo v případě skupiny prostitutek provozovaných kuplíři.

Vztah mezi prostitutkami a jejich partnery

Skupina D vnímala své vztahy v jiném světle než prostitutky provozované kuplíři, a charakter jejich každodenního života se značně lišil. Ačkoli téměř všichni partneři a kuplíři byli původně nezaměstnaní, pouze několik partnerů se s touto situací mýnilo spokojit.

Partneři byli vesměs o něco starší než prostitutky – v průměru o dva roky, oproti osmiletému rozdílu ve věku kuplířů a prostitutek. Téměř všechny respondentky o svém vztahu mluvily pozitivně, a jako příčinu svých problémů uváděly svou práci a závislost na drogách, spíše než svého partnera:

„Náš vztah je velice láskyplný do té doby dokud máme peníze a žijeme pohodlný život..“

„Náš vztah je dobrý, pevný a otevřený. Máme své dobré i špatné dny, ale v zásadě to jde..“

Jako protiklad uvádíme citace od respondentek ze Skupiny C na stejnou otázku ve vztahu k jejich kuplířům:

„Je mým drogovým dealerem a do určité míry mě chrání..“

„Bojím se ho. Ale dodává mi drogy..“

„Znamenám pro něho jenom peníze a boxovací pytel..“

Účast prostitutek provozovaných partnery v trestné činnosti

Trestnou činnost respondentek Skupiny D shrnuje Tabulka 9. Trestné činy začaly páchat dříve než ženy ve skupině C, ale počet těch, které spáchaly trestný čin během posledních šesti měsíců je nižší. Průměrný věk při prvním zatčení byl 16. Když jsme se respondentek ptali proč začaly páchat trestnou činnost, byly nejčastější odpovědi finanční důvody (6). Tři prostitutky též hovořily o tom, že již od časného věku potřebují financovat svou drogovou závislost. Čtyři byly odsouzeny ještě jako mladistvé a osm strávilo nějaký čas ve vězení. Průměrný (střední) počet zatčení za prostituci byl 22, což je znatelně menší počet než 50 u Skupiny C. Možným důvodem je, že ty, které pracují pod nátlakem kuplířů musí vydělat určitou částku a proto pracují déle, čímž se riziko zatčení zvyšuje. Pokuty za prostituci se pohybovaly kolem £50-100. Sedm prostitutek měl resty nezaplacených pokut. Průměrně (střed) to bylo celkem £230, opět znatelně nižší částka než v případě Skupiny C. V době rozhovoru bylo šest respondentek v procesu soudních případů. Většina z nich se týkala majetkové trestné činnosti.

Většina partnerů této skupiny v současnosti páchá trestnou činnost. Byly zmíněny pouze čtyři trestné činy: držení drog, držení drog s úmyslem prodeje, krádeže v obchodě a loupeže (pouliční i ozbrojené).

Trestný čin	Počet spáchaných trestných činů	Počet odsouzených	Průměrný věk ¹⁵ prvního tr.činu	Počet respondentek, které spáchaly trestný čin za posl. 6 měsíců
Krádež v obchodě	14	9	12	8
ABH	9	6	14	4
Škoda v důsledku trestného činu	7	3	14	1
Nezákonné držení	15	2	15	13
Loupež (nezahrnuje klienty)	5	3	15	1
Podvod	11	7	17	3
Vloupání	3	0	19	0
Dodávání drog	7	0	22	3
GBH	6	4	22	1
Držení střelné zbraně	3	0	23	2

¹⁵ U všech průměrných věků byla použita střední hodnota (median).

Užívání drog u prostitutek provozovaných partnery

Devět prostitutek se označilo jako závislé na drogách kategorie A. Čtyři uvedly, že berou heroin, tři crackovou formu kokainu, a dvě braly jak crack, tak heroin. Náklady na jejich užívání drog byly týdně 455 Kč. Náklady na užívání drog jejich partnerů, které pomáhaly financovat, byly 500 Kč. Pět žen z této skupiny se domnívalo, že k prostituci je přímo dovedla závislost na drogách.

Manažeři saun a masážních salonů (Skupina E)

Uskutečnili jsme rozhovory s manažery nebo majiteli saun/masážních salonů. Devět z nich byly ženy, a všem bylo více jak 24 let, průměrně 39. Nejzkušenější se této profesi věnovaly třicet let, ty nejméně zkušené dva roky. Ve všech salonech byly prostitutkami výlučně ženy. Nebyli jsme schopni najít respondenty z Oblasti 3, kde je velice málo salonů.

Všechny salony, které jsme navštívili nabízejí sexuální služby a jejich manažerky si byly vědomy, že tím porušují zákon. Samozřejmě jiná věc je otázka, zda by bylo možné tento fakt snadno prokázat u soudu. Při obžalobě z „žítí za peníze někoho jiného“, by některé mohly úspěšně vznést možnou obhajobu, že jejich účast nepřesahovala poskytování zcela zákonných a koncesovaných služeb.¹⁶

Přestože manažerky salonů nevydělávají na prostituci o nic méně než kuplíři, jejich způsob provozování se zásadně liší. V následujících rozhovorech jsme se ptali na podrobnosti ohledně provozu salonů, jejich pravidel a hospodaření.

Pracovní život

Pracovní život manažerek salonů se zcela lišil od pracovního života kuplířů ve Skupině A. Průměrný počet pracovníků salonu se pohyboval okolo 10 (v rozpětí 4-20). Otevírací doba byla obvykle od 10,00 do 22,30. V žádném z deseti salonů nebyl nikdy proveden zátah. Věk pracovníků se pohyboval mezi 18-50 (jeden salon byl známý jako „salon babiček“). Všechny salony přijímaly pracovníce buď na základě referencí (z doslechu) a nebo prostřednictvím inzerce. Žádný ze salonů nebyl umístěn v obytných čtvrtích, ale většina z nich zasahovala do jejich okolí. Ptali jsme se respondentek, co se jim líbí a nelíbí na jejich práci. Většina z nich vnímala svou profesi jako zákonnou a nespravedlivě ocejchovanou:

„Líbí se mi to. Pro ženy je to bezpečné prostředí, a klienti je více respektují.“

„Není v tom žádný švindl, a pokud je to pro ženy bezpečnější, mělo by to být zlegalizováno. Svou práci mám ráda, poskytujeme legální služby.“

Ptali jsme se manažerek na jejich úlohu a jejich vztahy s prostitutkami. Odpovědi se soustředily na řízení a administrativu, což bylo v ostrém protikladu k odpovědím ve Skupině A i B:

„Jsem jejich šéfka. Ale jsem tu pro ně taky když mě potřebují, nebo když potřebují poradit. Jsem tak trochu jako jejich matka.“

¹⁶ Ačkoli manažer(ka) agentury na zprostředkování společnic by takovouto obhajobu uplatnil(a) přesvědčivěji.

„Najímám je, platím jim, řídím je a rozhoduji kdo a kde pracuje..“

Ve všech salonech platí nesmlouvatelná pravidla. Všechny manažerky uváděly, že v jejich prostorách platí zákaz vstupu mladistvých prostitutek a zákaz užívání drog. Pro mnohé byly tyto dva zákazy „zlatými pravidly“, které je třeba dodržovat, aby člověk mohl v této práci setrvat. Žádný ze salonů nechtěl mít špatnou pověst a docílit nechtěné pozornosti ze strany policie. Ptali jsme se manažerek, jestli někdy úmyslně nebo neúmyslně pracovaly s prostitutkami ve věku méně než 18 let. Pět z nich potvrdilo, že ano. Většina respondentek však uvedla, že to zjistily během několika dní a prostitutku „vypakovaly“. Vyvarovat se zaměstnání někoho, komu ještě nebylo 18 nám bylo předkládáno jako hlavní starost. Většina dotázaných nám sdělila, že to poznaly ze vzhledu nebo chování. Některé si vyžádaly záznamy o podpoře, jiné požadovaly předložení rodného listu.

Není pochyb, že mladistvé přesto v některých salonech nebo jiných zařízeních pracují; pokud tomu tak je, manažer to zřejmě nepřizná. Manažerky, se kterými jsme hovořily, se však opravdu chtěly vyvarovat práce s mladistvými, a důležitým faktorem tohoto faktu byla víra, že jejich živnost policie toleruje pouze pokud zaměstnávají osoby starší 18-ti let. Další pravidla, jež manažerky ve svém zařízení striktně prosazovaly obsahovala zákaz:

- análního sexu;
- nechráněného sexu (nařízení vždy používat kondom);
- vstupu partnerů na pracoviště;
- drzé chování a nedochvilnosti;
- přeplácení;
- opilosti; a
- vstupu klientů ve věku méně než 18 let.

Pokud prostitutka neuposlechla některého z nařízení, bylo jí většinou řečeno, aby už nechodila.

Salony byly většinou malé podniky nebo středně velké podniky s vysoce výdělečným provozem. Ve všech salonech, které jsme navštívili se platilo vstupné; průměrně £7. Nejnižší cena za sexuální služby se pohybovala okolo £25. Pouze několik manažerů bylo schopno uvést nejvyšší cenu, neboť vyjednávání mezi prostitutkami a klienty probíhá za zavřenými dveřmi.

Přesné finanční dohody mezi manažerkou a prostitutkami se lišily. Většinou si manažerky ponechávaly vstupné a procento od každé prostitutky, například £10 na hlavu u prvních čtyř klientů a o něco méně u dalších. Průměrný (střední) výkon činil 60 klientů za týden, což dává týdenní obchodní obrat kolem £1000, ačkoli lépe organizované podniky byly ještě daleko lukrativnější. Jedna manažerka uvedla, že majitel salonu, který provozoval dalších osm salonů, měl vysoký šestimístný příjem.

Většina manažerek pracuje pět dní v týdnu a průměrně (střed) si vydělá £400; majitelé si vydělávají podstatně více. Všechny manažerky platí nájem, který činí průměrně okolo £300 týdně a ve většině oblastí stojí nad „běžnou sazbou“. Ve všech oblastech nájemce věděl o tom, jaká činnost se v jeho zařízení provozuje. Vzhledem k částce účtované týdně lze předpokládat, že i nájemci na práci prostitutek značně vydělávají.

Zapojení manažerů salonů v trestné činnosti

Ve srovnání s kuplíři, partnery a prostitutkami přicházejí manažeři salonů pouze zřídka do sporu se zákonem. Pouze jeden respondent strávil jako mladistvý nějakou dobu ve vězení; žádný z nich nebyl ve vězení v dospělém věku. Nikdo z dotázaných nebyl v době rozhovoru podroben soudnímu procesu. Polovina dotázaných byla obviněna z trestného činu (vyjma obžaloby z poskytování sexuálních služeb za úplatu). Jediným trestným činem, který spáchali všichni respondenti bylo nezákonné držení, avšak pouze u dvou se tak stalo během posledních šesti měsíců. Užívání drog bylo u této skupiny zanedbatelné a nikdo neuvedl, že by měsíc před rozhovorem užíval drogy kategorie A. Trestnou činnost manažerů salonů znázorňuje Tabulka 10.

Tabulka 10: Trestná činnost manažerů salonů (n=10)				
Trestný čin	Počet spáchaných trestných činů	Počet odsouzených	Průměrný věk ¹⁷ prvního tr.činu	Počet respondentek, které spáchaly trestný čin za posl. 6 měsíců
Krádež v obchodě	8	1	15	0
ABH	7	0	15	2
GBH	2	2	16	0
Nezákonné držení	10	2	20	2
Dodávání drog	3	1	21	0
Podvod	3	0	21	0
Loupež	1	0	23	0
Držení střelné zbraně	1	0	25	0

¹⁷ U všech průměrných věků byla použita střední hodnota (median).

4. Reakce policie

Policejní dohled v prostředí prostituce se tradičně zaměřuje na trestný čin nabízení sexuálních služeb za úplatu (soliciting). Početně převažují zatčení a trestní stíhání za tento trestný čin.¹⁸ Trestní řízení v případě kuplířství byla vždy vzácná. V Anglii a Walesu bylo v roce 1997 193 případů, jež vedly k výstraze nebo odsouzení (statistika související s prostitucí viz příloha A).

Benson a Matthews (1995) uskutečnili průzkum mravnostních složek (vice squads) a odhalili různé překážky v trestním stíhání kuplířů:

- důkazní problémy při dokazování žití z nemorálních výdělků;
- nedostatek prostředků a pracovních sil potřebných k zajištění úspěšné obžaloby;
- neadekvátní soudní rozsudky;
- svědci mají strach a nedostává se jim ochrany ze strany systému trestního soudnictví;
- různorodá praxe Královského orgánu trestního stíhání v různých oblastech.

Tato kapitola podrobně popisuje reakci policie na kuplířství ve čtyřech policejních složkách, jež byly předmětem výzkumu, a snaží se poměřit relativní význam překážek objevených Bensonem a Matthewsem. Zjištění v této kapitole jsou založena převážně na složitých rozhovorech s 35 strážníky a seržanty v rámci čtyř oblastí, ale vycházejí též z rozhovorů s kuplíři, partnery, manažery salonů a prostitutkami.

Ptali jsme se policejních důstojníků na nejrůznější otázky kolem prostituce, jejího řízení a souvisejícího policejního dohledu, včetně:

- struktury a organizace dohledu na prostituci;
- odhadů týkajících se počtu žen a mužů provozujících prostituci a ovládaných jinými osobami;
- vnímání práva a jeho působení; a
- jakýchkoli vhodných změn ve stávající legislativě.

Organizace dohledu nad prostitucí ve čtyřech oblastech

Tabulka 11 předkládá statistiku na úrovni policejních složek u čtyř složek, jež byly předmětem výzkumu. Všechny složky dohlížejí nad pouliční i nepouliční prostitucí; zařízení a místa, která jsme navštívili zahrnovala významnou – avšak ne vyčerpávající – část oblastí provozování prostituce v jednotlivých rajónech. Z Tabulky 11 vyplývá, že v různých oblastech se lišila úroveň policejních aktivit. Dle očekávání našeho hlavního argumentu byly potíže identifikované Bensonem a Matthewsem považovány za nepřekonatelné pouze v oblastech, kde nad oblastí prostituce dohlíželi pouze nespécializovaní uniformovaní policisté. V Oblasti 1 všechny záležitosti spojené s prostitucí řešili uniformovaní policisté. V Oblasti 2 záležitosti spojené s prostitucí řešily dvě jednotky - mravnostní složka v jedné divizi a v sousední oblasti divizní strážní hlídka. V posledních dvou oblastech existují specializované mravnostní složky.

¹⁸ V roce 1997 bylo 11 459 případů policejního varování nebo odsouzení za poskytování sexuálních služeb za úplatu a/nebo sjednávání sexuálních služeb (za pomalé chůze na ulici)(loitering)

Tabulka 11: Osoby s výstrahou nebo odsouzené za trestnou činnost spojenou s prostitucí v roce 1997					
Trestný čin	Oblast 1	Oblast 2a	Oblast 2b	Oblast 3	Oblast 4
Žití z výtěžku jiného/výkon moci (§ 30 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	0	0	1	11	18
Žití z výtěžku z mužské prostituce (§ 5(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1967)	0	0	0	0	0
Provozování veřejného domu (§33 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	0	0	1	1 výstraha	18
Kuplířství (§ 22(1)(a) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	0	0	0	2	0
Nezákonný sexuální styk (ve věku méně než 16) (§ 6(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	0	0	0	0	0
Sjednávání/poskytování sexuálních služeb za úplatu (§ 1(1) Zákona o pouliční trestné činnosti z roku 1959)	110	68	34	1085	687
Muži nabízející sexuální služby žen za úplatu (§ 1(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1985)	27	0	6	50	108
Iniciativy mladistvých ¹⁹	3 výstrahy: 1 obžalován	0	2 obžalování	[66]	[85]

Výše uvedené statistiky znázorňují, že v místech, kde působí přidělené složky na potírání prostituce, je počet zatčení daleko vyšší. Nejsme schopni říci, zda Oblast 4 lépe shromažďuje důkazy, nebo zda je kuplířství v této oblasti větším problémem. Zdá se však, že v oblastech s přidělenými složkami existuje jakési přijetí této problematiky, zatímco v oblastech, kde neexistují specializované složky, toto přijetí chybí.

Oblast 1: reakce nespécializovaných uniformovaných policistů

V Oblasti 1 jsme provedli rozhovor s deseti policisty; jeden z nich byl ve funkci prostředníka v záležitostech prostituce a pracoval v oddělení tajné služby, zbytek byli komunální obchůzkáři. V oblasti jsou tři ložiska prostituce – dvě ženská a jedno mužské – na něž dohlíží dvě divize. Strategie dohledu nad prostitutkami v Oblasti 1 má tři části:

- povolení saun a salonů;
- aktivnější dohled nad pouličními prostitutkami; a
- odkázání zatčených prostitutek na dobrovolné/zákonné orgány.

¹⁹ Oblast 3 a 4 provozovala politiku odklonu mladistvých od formálního trestního řízení. Čísla v hranatých závorkách ilustrují čísla odvrácených spíše než obžalovaných nebo mladistvých s výstrahou.

Funkci doporučení vykonávala WPC, jež má specifické povinnosti v nakládání a zprostředkování s prostitutkami. Jejím úkolem bylo zajišťovat kontinuitu a důslednost ve věcech trestního stíhání prostitutek a přitom jim poskytovat určitý stupeň podpory. Vykonával práci odkázání na příslušné orgány a kromě „zpracování“, prostitutek v systému trestního soudnictví byla prvním bodem policejního kontaktu v případech, kdy se prostitutky staly obětí napadení nebo sexuálního obtěžování, a pokud potřebovaly pomoc při svědčení, doprovázela je k soudu. Hrála též neformální kontrolní úlohu v případech saun a salonů.

Tabulka 11 ukazuje, že nejčastější zatčení byla za poskytování sexuálních služeb za úplatu, přičemž zcela evidentně nebylo prioritou zahájení trestního stíhání kuplířů. Vysvětlení spočívá v organizaci dohledu nad prostitutí. Stejně jako mnoho dalších měst, před více než pěti lety rozpustila Oblast 1 mravnostní složky a jejich úkoly svěřila uniformovaným policistům. Jistě existují argumenty na podporu této „obecně použité“, volby – v neposlední řadě větší pružnost při reakci na problematiku trestné činnosti. Respondenti z řad policistů v Oblasti 1 však zdůrazňovali protikladný argument. Všichni se domnívali, že je třeba mravnostní složky znovu zřídit. Byli též toho názoru, že jiné jednotky se z touto problematikou neztotožňují, což je na škodu nejen místních komunit, ale i samotným prostitutkám. Cítili se nedostatečně vybaveni v konfrontaci s intrikami legislativy související s prostitutí. Ze tří ex-CID policistů pouze jeden prošel jakýmsi školením ve vyšetřování.

Oblast 2: dvě mravnostní složky a geografické problémy

V Oblasti 2 jsme provedli rozhovor se dvěma seržanty a devíti strážníky. V oblasti dohledu nad prostitutí čelila Oblast 2 geografickým problémům. Touto problematikou se zabývaly dvě složky, přičemž obě cítily napětí ze společné práce a problémů, které spolupráce způsobila. Zavedenou mravnostní složku provozovalo pouze jedno oddělení. Jeho role se vyvíjela průběžně a byla částečně podnícena přemístěním některých prostitutek pod dohled sousedního oddělení. V současné době fungovalo převážně jako složka na potírání loupežných trestných činů, přičemž zároveň poskytovalo podporu týmu CID. Divizní oddělení obchůzkářů bylo zřízeno v sousedním oddělení; přestože kromě prostitutek toto oddělení zastřešovalo celou řadu trestných činů, trestní stíhání v případě poskytování sexuálních služeb za úplatu bylo jednou z jeho priorit. Stejně jako v případě Oblasti 1 byla výsledkem organizační struktury trestní řízení téměř výlučně v oblasti poskytování sexuálních služeb za úplatu. Všichni naši respondenti z řad policistů uvedli, že namísto stávajícího roztržitého systému je třeba jednoho oddělení, jež by mělo na starost veškeré záležitosti související s prostitutí. Téměř všichni se shodli na tom, že nedostatek ztotožnění s touto problematikou je důležitým faktorem v nízké míře odsouzení za kuplířství.

Policisté v Oblasti 2 sledovali salony ve svém rajónu; nepouliční zařízení byla většinou tolerována, ale neexistovala ujednání o kontrole, která by zajistila, že je tato praxe skutečně přijatelná.

Oblast 2 měla v minulosti problémy s dobrovolnými organizacemi v otázkách zachování soukromí a důvěrných informací. Policie se domnívala, že pokud organizace znaly jména násilných jedinců, měly by je předat policii. Organizace se však domnívaly, že získání důvěry prostitutek, které je kontaktují, má větší význam, a že kdyby se zjistilo, že spolupracují s policií, jejich klientky by jim přestaly důvěřovat. Ačkoli je tato problematika stále častěji předmětem diskuse, policejní složky i některé specializované služby jsou v tomto ohledu spíše skeptické.

Oblast 3: cílený dohled nad prostitucí

Během výzkumu v Oblasti 3 fungovala mravnostní složka. Zaměstnanci složky bylo šest strážníků a jeden seržant. Celý tým pracoval na různých případech, přičemž nikdo nebyl zodpovědný za nějakou specifickou oblast. Velitel OCU – a složka – přiřadili vysokou prioritu řešení problematiky související s nezletilými prostitutkami. Tým se do značné míry věnoval sociálnímu zabezpečení mladistvých prostitutek, ale ve městě měl pouze několik málo specializovaných organizací pro mládež, na něž by prostitutky mohl odkázat, nebo se kterými by mohl vytvořit spolupráci.

Jak ukazuje Tabulka 11, měla složka úspěch nejen v zahájení trestního řízení proti velkému počtu (dospělých) prostitutek ve věci trestného činu poskytování sexuálních služeb za úplatu, ale i podání žaloby na kuplíře. Právě kuplíři se do značné míry podíleli na „provozování“, mladistvých. V době výzkumu se mohla složka obracet na služby specializovaného poradce Královského orgánu trestního stíhání, jehož pomoc seržant označil jako neocenitelnou. Na rozdíl od Oblasti 1 praktikovala Oblast 3 politiku nulové tolerance co se týká saun a salonů ačkoli nám prostitutky a manažeři sdělili, že několik jich i přesto funguje.

Po uskutečnění práce v terénu byla však mravnostní složka rozpuštěna a záležitosti týkající se prostituce převedeny do kompetence uniformovaných policistů, jež byli organizováni pro dohled dle jednotlivých sektorů. Zodpovědnost za sjednávání sexuálních služeb (za pomalé chůze na ulici)(loitering) a za poskytování sexuálních služeb za úplatu dostali uniformovaní policisté, záležitosti týkající se nezletilých prostitutek přešly do kompetence Oddělení pro rizikové jedince (Vulnerable persons unit VPU) a závažné případy související s prostitucí, jako např. kuplířství, řešili policisté CID. Všichni členové složky vyjádřili pochybnost o udržení hybnosti jejich práce. Jeden služebně starší policista však konstatoval, že ačkoli mohou být odborné znalosti policistů ve speciálních jednotkách neocenitelné, mají tito policisté slabé postavení na to, aby mohli poměřit pozitiva a negativa specializace. Dotyčný se domníval, že jako členové specializované jednotky budou nevyhnutelně zastávat specializaci a podezřívát a čelit jakémukoli odchýlení od specializace. Byl toho názoru, že přežití specializované mravnostní složky není ani chtěné, ani pravděpodobné. Paradoxně proběhla reorganizace ve stejné době, kdy ve městě začala pracovat specializovaná dobrovolná organizace, jež poskytovala řešení problému partnerství, kterému dříve policie čelila²⁰. Policisté se domnívali, že práce s mladistvými bude i nadále pokračovat, neboť VPU je specializovanou jednotkou.

Oblast 4: komplexní přístup

Nejkomplexnější přístup k problematice prostituce měla policie v Oblasti 4. Provozovala mravnostní jednotku, jejími zaměstnanci byl jeden inspektor, jeden seržant a šest strážníků. Každý z nich měl přidělenou určitou odbornou oblast, za kterou zodpovídal: mužská prostituce; salony a sauny; mladistvé prostitutky; shromažďování informací; kuplíři; prostituce dospělých žen a počítačová pornografie. Ve městě si vytvořili úzký pracovní vztah se sociálními a dobrovolnými organizacemi. Policie spolu s těmito organizacemi urovnala problémy ochrany soukromí a informací, jež takováto partnerství často podřívají. Policisté se shodují, že jedním z jejich hlavních problémů byl nedostatek stále ženské spolupracovnice, která by byla určitě výhodou v záležitostech jako je například znásilnění.

²⁰ Jeden služebně starší policista uvedl, že od ukončení práce v terénu slouží partnerská spolupráce mezi policií a specializovanou dobrovolnou organizací jako „nástroj úspěšného prosazování práva..“

Oblast 4 byla obzvláště úspěšná ve stíhání kuplířů a disponovala specializovaným pracovníkem Královského orgánu trestního stíhání (CPS), který se veškerými případy souvisejícími s prostitucí zabýval a poskytoval jednotce poradenství. Stejně jako Oblast 3, provozovala Oblast 4 politiku nulové tolerance ve vztahu k salonům a saunám. Vykázala nejvyšší míru stíhání v případech trestných činů provozování veřejného domu. V době výzkumu začala prostitutkám udělovat podmíněčné propuštění na kauci s cílem zabránit opětovnému páchání trestné činnosti v případě zatčení za poskytování sexuálních služeb za úplatu. Podmínky zahrnovaly zákaz pouliční prostituce v Oblasti 4. Zvažovala se též další opatření, která však byla následně zamítnuta. Policisté uvedli, že prostitutkám udělovali podmínky pouze tehdy, páchaly-li opakovaně trestnou činnost během propuštění na kauci.

Výskyt kuplířství: odhady policie

Ačkoli každá složka měla k dohledu nad prostitucí jiný přístup, shledali jsme malé rozdíly jak v názorech na příslušnou legislativu, tak v odhadech výskytu kuplířů a kuplířství. Proto jsme tato zjištění číselně nedělila podle oblastí.

Ve všech oblastech se průměrný počet žen pracujících na ulici odhadoval mezi 30 a 40. Odhad prostituce mimo ulici byl daleko vyšší, kolem 100. Policisté se domnívali, že zhruba polovinu pouličních prostitutek řídili nátlakem kuplíři; v případě nepouličních prostitutek byl poměr zhruba o třináct procent nižší.

Mužští prostitutí se objevovali ve všech oblastech kromě Oblasti 3, ale zdálo se, že o této skutečnosti jsou plně informováni pouze policisté z Oblasti 4. Většina policistů z ostatních oblastí nechtěla poskytnout žádné číselné odhady. Z celkového počtu patnácti (ve všech oblastech), kteří poskytli odpověď, většina uvedla průměrný počet deseti pracovníků, přičemž zhruba čtvrtina byla násilím řízena kuplíři.

Názory na legislativu související s kuplířstvím

Policisté se rozcházeli podle účinnosti stávající legislativy. Tam, kde fungovaly mravnostní složky se policisté daleko více shodovali v tom, že Zákon o pouliční trestné činnosti (1956) potřebuje jen vylepšit. Nespécializovaní policisté byli s legislativou mnohem více nespokojeni. Námitky ze strany policistů, kteří prosazovali revizi zákona, se týkaly otázky do jaké míry jsou výpovědi prostitutek věrohodné a spolehlivé. Na jedné straně jsou prostitutky považovány za zranitelné svědky, na druhé jako osoby s omezenou věrohodností:

„Je to velmi těžké, protože prostitutky mají strach z násilí. Je těžké získat věrohodné výpovědi a u soudu jsou všechny k ničemu. Prostitutky jsou jako svědci nespolehlivé. Problém je v časové prodlevě mezi obviněním a soudním řízením, ta doba je moc dlouhá.,,

„V současnosti je jediným způsobem, jak dosáhnout odsouzení, výpověď prostitutky. Ve většině případů se ženy bojí pomsty, a proto nespolutracují. Měl by existovat jiný způsob, jak dosáhnout usvědčení i bez výpovědi prostitutek.,,

Pouze dva policisté se domnívali, že by v legislativě měl být ponechán rodový rozdíl (gender). Zbytek byl toho názoru, že rozdíly způsobovaly pouze zbytečné komplikace. Ptali jsme se, zda by měli být rodinní partneři stíhatelní za „žití z peněz jiného,“. Dvacet šest policistů potvrdilo, že ano, ale většina poukazovala na praktický problém vlastního zabezpečení usvědčení. Většina policistů se domnívala, že zákon by měl partnery opominout – s výjimkou přijatých stížností či jiných naléhavých důvodů ke vznesení obžaloby.

Téměř tři čtvrtiny policistů zastávaly zřízení zvláštního trestného činu s přísnějším trestním postihem za žití z výdělku nezletilé prostitutky. Zbytek byl toho názoru, že by legislativa měla zůstat ve stávající podobě, a že je maximální výše trestu odnětí svobody na sedm let jako trestní postih dostačující. Policisté se domnívali, že vytvoření nové kategorie trestného činu by situaci jen zkomplikovalo.

Dvacet policistů mělo nedávnou zkušenost s případem kuplířství, ale pouze sedm případů vedlo k trestu odnětí svobody obžalovaného, přičemž všech sedm bylo z Oblasti 3 a 4 (kde fungují specializované mravnostní složky). V oblastech, jež nevykazovaly žádná zatčení a odsouzení za kuplířství policisté jako hlavní důvod uváděli dobu potřebnou k vyšetřování a pravděpodobnost zajištění obvinění.

„Je to otázka priorit. Kuplíře a řidiče „na lovu prostitutek,“ neusvědčíme, tak je necháváme být – za ta čísla to nestojí. Zabere to příliš času a na konci není záruka usvědčení, a když se tím zabýváte, snižuje se zároveň i počet zatčených prostitutek.“

Pouze malá část policistů byla toho názoru, že jsou tresty adekvátní – žádný obžalovaný nedostal trest odnětí svobody delší než čtyři a půl roku, a žádný z policistů si nepamatoval případ, kdy by obžalovaný dostal maximální trest za kuplířství nebo žití z peněz druhého. Mnoho policistů pocíťovalo rozčarování v souvislosti s odsouzením obžalovaných v případech kuplířství a domnívalo se, že neexistují prostředky k zastrašení jedinců a zabránění opětovného páchání této trestné činnosti.

Policisté shrnuli, že je třeba řešit následující otázky:

- vytvoření rodově neutrální legislativy týkající se kuplířství;
- zřízení nové kategorie trestného činu kuplířství u mladistvých;
- zřízení specializovaných složek na potírání prostituce.

Další návrhy ze strany některých policistů zahrnovaly nakládání s prostitutkami, jež u soudu svědčí proti kuplířům, jako s ohroženými svědky a v případě odsouzení kuplíře využití pravomoci zabavení majetku. Policisté v Oblasti 3 téměř nikdy nenašli žádný majetek k zabavení a domnívali se, že kuplíři většinu peněz utratili za drogy. Nahlašovali však kuplíře Daňovému úřadu, pokud se domnívali, že jejich majetek přesahuje £10 000 – hranice požadované metodami složek. Oblast 4 provozovala obdobné metody, ale s mírně nižší hranicí²¹.

²¹ V době provádění práce v terénu zabavili policisté v Oblasti 4 majetek jedince ve výši £ 16 000.

Názory prostitutek na policii

Z celkového počtu 36 dotazovaných prostitutek jich pouze sedm nikdy nepožádala policie o poskytnutí informací o jiných osobách. Téměř všechny byly vyslýchány ohledně drogových dealerů nebo kuplířů – a téměř všechny uvedly, že výpověď odmítly. Více než polovina prostitutek provozovaných kuplíři (Skupina C) uvedla, že by svého kuplíře policii nenahlásila.

„Proč bych to dělala? Jde mi o vlastní život a o život mých dětí..“

Pouze zlomek těch, které nahlásily kuplíře, v případě pokračovalo:

„Stěžovala jsem si, protože už jsem toho mlácení měla dost. Zatkli ho [kuplíře], ale případ jsem stáhla, protože vyhrožoval, že mě zabije, a myslel to vážně. Kdo by mě asi tak postrádal?..“

Třináct prostitutek někdy nahlásilo kuplíře policii. Devět z těch, které provozovali kuplíři se domnívalo, že by svého kuplíře nahlásily, ačkoli tři z této skupiny už v minulosti stáhly stížnost ze strachu z pomsty manažera. Ze zbývajících deseti v této skupině čtyři uvedly, že by ze strachu svého kuplíře nenahlásily, dvě byly toho názoru, že bez ohledu na okolnosti není správné ohlásit svého vlastního partnera, a jedna nám sdělila, že se kuplíř dokáže „postarat sám o sebe..“. Obecně se prostitutky shodovaly v tom, že je v souvislosti s nahlášením násilných mužů systém trestního soudnictví zklamal. Šest prostitutek mluvilo konkrétně o nedostatečné ochraně:

„Kdybych byla měla jistotu lepší ochrany, asi bych to bývala podstoupila..“

Většina (10) měla na policii pozitivní názor. V oblastech, kde fungují mravnostní složky byly názory často příznivější. Negativní reakce se týkaly nedostatku respektu ze strany policie a nadměrného zatýkání. Policie v Oblasti 4 měla se Skupinou C nejpozitivnější vztah; pouze jedna respondentka ji popisovala negativně. Následuje typický názor:

„Snažím se jim vyhýbat, ale je to těžké. Myslím, že se opravdu snaží dívky chránit. Uniformy [uniformovaní policisté] jsou více než zbytečné – nemají ponětí co děláme, nebo proč. Věřím víc specializovaným složkám, které ví, co dělají..“

Vztah mezi prostitutkami a policisty je často velice komplikovaný; policisté v Oblasti 4 se velmi snažili vybudovat dobré vztahy s prostitutkami a do určité míry jim prostitutky i mužští prostitutí důvěřovali a respektovali je. V Oblasti 1 se nikdo nevyjádřil pozitivně o uniformovaných policistech, ačkoli prostředník WPC byl mezi prostitutkami vítán a vnímán jako krok vpřed – čímž se opět potvrdila hodnota specializovaných zaměstnanců mravnostní složky. Jako v případě každé specializované složky musí vedení zavést opatření na ochranu zaměstnanců před krivým obviněním a zároveň chránit obžalované před možnými zkorumpovanými policisty. Matthews (1996) zkoumal dva případy reakce policie na ozbrojenou loupež a zdůraznil celou řadu nevýhod, jež mohou vyplývat z účasti specializovaných složek. Poukázal na to, že některé složky mají omezené pravomoci, jejichž výsledkem je snížení účinnosti a zásahu. Uvedl rovněž, že specializovaní policisté se často od ostatních policistů distancují a vytvářejí zášť a špatné pracovní vztahy. Tento odstup může vést až ke korupci. Od roku 1996 uplatnila policie několik opatření ve snaze učinit korupci přítrž, včetně zavedení úředních období ve specializovaných složkách, vytvoření

Metropolitního sboru Úřadu vyšetřování stížností (Metropolitan force of the Complaints Investigation Bureau), a linky důvěry pro policisty, kteří jejím prostřednictvím mohou odhalit nesprávné či trestné praktiky svých kolegů.

5. Shrnutí a závěry

Tato studie zkoumala kuplířství a další formy provozování prostituce ve čtyřech britských městech. Naše zjištění jsou založena na rozhovorech s kuplíři, prostitutkami, partnery a manažery masážních salonů; v každé oblasti jsme též prodiskutovali názory policistů. Naše vzorky jsou úzké a evidentně nemůžeme tvrdit, že tato studie předkládá vyčerpávající popis kuplířství v Anglii a Walesu. Avšak na základě našich zjištění a výsledků předchozích výzkumů si tróufáme vyvodit určité obecné závěry:

- Zdaleka ne všechny prostitutky provozují kuplíři
- Ty, které provozují kuplíři, jsou do značné míry vystaveny riziku fyzického a citového zneužívání ze strany kuplíře.
- Mnohé prostitutky pracují samostatně a často podporují své partnery.
- Ačkoli jsou podle litery zákona partneři kuplíři, nepoužívají běžně stejných prostředků nátlakového násilí, jakých využívají kuplíři.
- Pouliční prostitutky mají častěji kuplíře než prostitutky, které nepracují na ulici, ale přesto většina jich kuplíře nemá.
- Mladší prostitutky mají častěji kuplíře než starší ženy.
- Kuplíři nepochybně sehrávají důležitou úlohu při náboru lidí do této profese, ale nepředstavují jedinou cestu; jsou nejspíš důležitějším faktorem při držení lidí u prostituce.

Úlohu kuplířů v uvedení lidí do prostředí prostituce není snadné s jistotou určit. Sedm z celkového počtu třiceti šesti dotázaných (provozovaných kuplířem či partnerem) uvedlo, že je k prostituci přivedl kuplíř. A určitě existují další případy těch, kteří prostituci zahájili z jiných důvodů, ale po setkání s kuplířem byli u této profese násilím drženi. Například dvě naše respondentky uvedly, s prostitucí začaly s pomocí a podporou přítelkyně, a krátce poté začaly pracovat pro kuplíře. Jiné ženy mají podobné zkušenosti. Objevili jsme pozoruhodné rozdíly v různých formách provozování prostituce:

- Kuplíři provozující pouliční prostitutky mají rozmanitý repertoár forem páčání trestné činnosti.
- Mají dlouhý záznam v trestním rejstříku a většinou se neoznačují za kuplíře.
- Většina z nich po nějakou dobu provozovala mladistvé.
- Běžně používají násilí, často využívají zbraně nebo hrozí jejich použitím.
- Mnozí z nich jsou silně zapojeni do obchodování s drogami, a většina z nich má silný drogový návyk.
- Závislost na drogách často nahrazuje násilí jako prostředek vynucené poslušnosti prostitutek.

- Přestože se kuplíři velmi často a opakovaně dostávají do sporu se zákonem, pouze malé procento jejich trestné činnosti se dostane do povědomí policie.
- Manažery „řízených,, nepouličních zařízení jsou většinou ženy, jež se většinou nezapojují do jiných forem trestné činnosti.
- Jejich vztah s prostitutkami je spíše smluvní než nátlakový.
- U této skupiny manažerů se projevovaly snahy vyvarovat se práce s mladistvými a zamezit výskytu drog v prostorách zařízení.

V oblasti policejního dohledu nad prostitutí a jejími manažery jsme zjistili, že určité výhody skýtá specializace ve formě mravnostních složek:

- Jasně „ztotožnění,, s problematikou.
- To často hraničilo s agitací k zahájení účinných aktivit
- Detailní znalost legislativy
- Dobré pracovní vztahy s Královským orgánem trestního stíhání (Crown Prosecution Service).

Výsledkem těchto aktivit bylo, že oblasti se specializovanými složkami se prokázaly jako daleko aktivnější při stíhání manažerů sexuálních služeb než jiné oblasti, a rovněž úspěšnější při zajišťování obžaloby.

Jaký druh újmy kuplířství představuje?

Jak rázně by měla policie stíhat trestné činy kuplířství? Číselně jde evidentně o poměrně řídký trestný čin. Podle odhadů policie a orgánů zabývajících se prostitutí ve městě se 300 000 obyvateli funguje zhruba 20 „klasických kuplířů,,. Vedle 250 lupičů, tj. počtu typického pro město této velikosti, by se toto číslo nemuselo zdát jako příliš palčivý problém, a rozhodně nepatří mezi priority místní revize Zákona o trestné činnosti a porušování veřejného pořádku (Crime and Disorder Act). Aby se kuplířství dostalo vyšší priority na programu policejního dohledu, je třeba zdůraznit závažnost tohoto trestného činu. Považuje-li se nabízení sexuálních služeb za úplatu (soliciting) a sjednávání sexuálních služeb na ulici (loitering) za místní problematiku (v rámci revize Zákona o trestné činnosti a porušování veřejného pořádku), měli by policejní strategové navrhnout krátkodobé i dlouhodobé cíle, jež zohledňují nátlakové řízení jako jednu z příčin prostituce.

Dle zákonného ustanovení (např. § 30 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956), nemusí mít nutně žití z výdělků z prostituce vážné následky. Například prostitutka, která se dobrovolně rozhodne financovat drogovou závislost svého partnera z něho – dle litery zákona – činí kuplíře. Oba mohou namítat, že je to schůdnější řešení, než kvůli financování drog organizovat vloupání. Z indeterministického hlediska se může kuplířství zdát jako méně závažný problém – pokud se rozhodneme přijmout předpoklad, že všichni ti, kteří provozují prostituci, tak činí do určité míry z vlastní volby. Naše zjištění však podporují výsledky předchozích výsledků v tom, že shodně ukazují kuplířství jako vysoce nátlakové, a že ti, kdo jsou tomuto nátlaku nejčastěji vystaveni, jsou mladí lidé s omezenými prostředky (cf. Tylor-Browne, v tisku). Následky takového nátlaku mohou být často natolik závažné, že lze kuplířství oprávněně považovat za formu „pomalého znásilnění,, (slow rape).

Pokud tato analýza ob stojí, nespočívá škodlivost kuplířství v materiálním užítku z prostituce, ale v manipulaci či nucení zranitelných jedinců k činnosti, jež je může poškodit stejnou měrou jako například trestný čin znásilnění.

Existuje ještě další důvod, proč soustředit snahy a síly na policejní dohled nad kuplíři. Jak jsme již viděli, jsou jejich záznamy v trestním rejstříku obširné a stávající trestná činnost velice rozmanitá. Kuplířství tak může být ukazatelem problematiky sólové trestné činnosti, jakož i právoplatné újmy. Je-li možné řídit se naším vzorkem respondentů, pak dvacet kuplířů v našem středně velkém městě by během posledních šesti měsíců spáchalo různé trestné činy:

- Dvě třetiny by držely nezákoně střelné zbraně.
- Tři čtvrtiny by byly zapojeny do obchodování s drogami.
- Dvě třetiny by spáchaly alespoň jednu loupež.
- Dvě třetiny by spáchaly ABH a polovina GBH.

Řešení problematiky kuplířství

Při úvaze jak by bylo možné účinněji řešit problematiku kuplířství jsme nejprve zvažovali, zda je třeba novelizovat legislativu²². Poté jsme zkoumali otázky organizace a struktury policie. Zvažujeme možnosti odklonu prostitutek k méně zhoubným formám řízení. Nakonec předkládáme názory na primární prevenci.

Legislativa týkající se kuplířství

Jak jsme viděli, mezi nespécializovanými uniformovanými policisty převládal názor, že je legislativa týkající se kuplířství složitá, a že způsobuje obtíže při zajištění obvinění. Policisté (složek na potírání prostituce), kteří měli zkušenosti s podáváním žaloby proti kuplířům, se shodovali, že legislativa funguje uspokojivě a není tedy potřeba ji revidovat. Nepovažovali za příliš složité zajistit obvinění za předpokladu, že jsou prostitutky provozované kuplíři připraveny podat svědeckou výpověď, jež by kuplíře usvědčila, a ochotny pokračovat v případě až do fáze vynesení rozsudku. Pokud však prostitutka nepodá svědeckou výpověď, případ jen zřídka pokračuje. Mravnostní složky si vážily skutečnosti, že legislativa na obžalovaného klade důkazní břemeno, aby tak nemohl vyvrátit předpoklad, že „vědomě žil z výdělků z prostituce,“ (§ 30(2) Zákon o sexuální trestné činnosti z roku 1956). § 6(2) Zákona o lidských právech (Human Rights Act (HRA)) z roku 1998 však stanoví, že:

„Kdokoli obžalovaný z trestného činu je považován za nevinného až do prokázání viny v souladu se zákonem.“

Tím se zdá, že je § 30(2) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956 v rozporu se Zákonem o lidských právech. V případě nesouladu stanoví Zákon o lidských právech, že legislativa má přednostní právo před Zákonem o lidských právech. V takových případech jsou však soudy povinny (alespoň nepřímo) demonstrovat, že je legislativa neslučitelná, a vyšší soudy mají pravomoc učinit „prohlášení o neslučitelnosti,“. Není nám jasné, zda odsouzení

²² V době zpracování této studie byla vydána publikace „Setting the Boundaries: Reforming the Law on Sex Offences,“ (Stanovení hranic: Reforma zákona o sexuální trestné činnosti), obsahující návrhy vládě ze strany Týmu na přezkoumání sexuální trestné činnosti (Sex Offences Review Team). Tato studie obsahuje návrhy na reformu zákona o trestné činnosti kuplířství, ale zda vláda doporučení přijme se teprve uvidí.

zajištěná v souladu s § 30(2) budou právně napadnutelná podle § 6(2) Zákona o lidských právech. Pokud ano, silně se doporučuje řídit se u obžaloby kuplířů § 30(1), a vyhnout se tak uložení povinnosti obžalovanému vyvrátit svou vinu. V každém případě nám jeden služebně starší policista sdělil, že zkušený mravnostní policisté raději žalují dotyčné podle § 30(1).

Mezi těmi, kteří měli zkušenost s trestnými činy kuplířství panovala téměř jednohlasnost v tom, že pochybení soudů spočívá v přílišné shovívavosti. Více než dvě třetiny zastávaly vytvoření samostatné kategorie trestného činu – nebo zvláštního a přísnějšího sazebníku trestů – v případě kuplířů, kteří provozovali mladistvé.

Navenek jsou způsob, jímž legislativa dává základ trestné činnosti kuplířství a místo, jež tento trestný čin zaujímá v sazebníku trestů, dvě oddělené záležitosti. Ve skutečnosti jsou však propleteny. Soudy budou těžko zastávat těžší trestní postihy za kuplířství, pokud bude legislativa specifikovat tento trestný čin jako „žití z,“ spíše než „řízení,“ prostituce. Jak uvádí Výbor na přezkoumání trestního práva (1985):

[Legislativa] nedefinuje to, co pokládáme za stěžejní bod trestního práva, tj. zákaz organizování prostituce. Tím se řízení prostitutky podle § 30(2) zmiňuje pouze jako prostředek prokázání trestného činu „žití z výdělku z prostituce,“. Zdá se nám, že dochází k nesprávnému kladení důrazu; menší zlo je nadřazeno většímu.

V rámci stávající legislativy lze poměrně snadno dokázat „žití z výdělku z prostituce,“, ale jakožto menší zlo nebude příčinou těžších trestních postihů²³. Nelze čekat, že soudy odsoudí pachatele ze spáchání většího zla, pokud bylo prokázáno pouze to méně závažné. Výbor na revizi trestního práva navrhl, aby byla legislativa související s kuplířstvím revidována a stanovila tři oddělené kategorie trestného činu:

- Výdělečné organizování prostituce.
- Výdělečná kontrola nebo řízení prostituce.
- Zprostředkování kontaktu mezi osobou a prostitutkou za účelem prostituce.

Výbor zvažoval uchovat menší trestný čin „prostého kuplířství,“, obecně ekvivalentní § 30(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956, ale po zralé úvaze usoudil, že prvotní trestné činy jsou postačující.

Dle našeho názoru spočívá otázka reformy v tom, zda je stávající ukládání trestů považováno za adekvátní. Pokud ano, pak „vyčištění,“ zákona o kuplířství rozhodně nepatří mezi priority legislativy. Pokud existuje důvod pro přísnější ukládání trestů (jak tvrdili naši respondenti z řad policie), pak je třeba zákon zrevidovat, a specifikovat přesněji povahu újmy, jíž je nutné přísněji trestat. Důvod pro přísnější ukládání trestů je nejznatelnější v případě kuplířství mladistvých. Novelizaci legislativy na základě návrhů Výboru na revizi trestního práva hodnotíme jako velice přínosnou, ale v této souvislosti je třeba výslovně poukázat na kuplířství mladistvých a nátlakové formy kontroly jako přitěžující okolnosti.

Hlavní nevýhodou takové novelizace je obtížnější zajištění usvědčení, protože je jednodušší dokázat „žití z výdělku z prostituce,“ než nátlakové formy řízení. Pragmatický argument tak

²³ Pokud neexistuje důkaz o nátlaku, stávající nařízení navrhuje dvouletý maximální trest pro pachatele obviněné z „žití z nemorálních výdělků,“.

říká zachovat trestný čin „žítí z výdělků z prostituce,“ (slovy Výboru „prosté kuplířství,“) a tím zajistit ochrannou síť v případech, kde těžší obvinění nelze prokázat.

Pokud dojde k nějaké novelizaci legislativy, rozhodně by měla zahrnovat změny, jejichž cílem je zrušení právních rozdílů mezi kuplířstvím prováděným muži a ženami, a rozdílů mezi kuplířstvím prováděným na mužích a na ženách. Takovéto svévolné rozlišování mezi pohlavími je z hlediska zákona anachronistické.

Policejní dohled nad kuplíři

Jedním z nejjistějších zjištění této studie je, že účinným policejním aktivitám proti kuplířům napomáhá specializace. Nejsme kompetentní posuzovat nevýhody a náklady na tuto specializaci, ale výhody jsou jasné:

- Specializovaná složka si vytváří jasné „přijetí,“ kuplířství jako problému.
- Buduje odbornou znalost příslušné legislativy.
- Vytváří důvěrné vztahy s prostitutkami, které se mohou stát klíčovými svědky.
- Vytváří pracovní vazby s příslušnými odborníky v rámci CPS (Královského orgánu trestního stíhání).

Mezi dotazovanými seržanty a strážníky panovala názorová shoda v tom, že specializované jednotky jsou užitečné při policejním dohledu v oblastech s výskytem prostituce, a nezbytné při vyšetřování a obžalobě trestných činů prostitutek. Každá obhajoba se silně spoléhá na důkazy obětí, a prostitutky nebudou ochotny poskytovat výpověď, pokud mezi nimi a policií nebude vytvořen vztah důvěry. Aby byla policie důvěryhodná, musí policisté znát jak prostitutky, tak dobrovolné a zákonné organizace, které s prostitutkami udržují kontakt. V tomto ohledu se jako model vhodné praxe jevila Oblast 4.

V Oblasti 3 a 4 mravnostní složky podporoval přidělený státní žalobce Královského orgánu trestního stíhání (CPS). Policisté se vyjadřovali o výhodách tohoto uspořádání, jež zahrnovalo snadnou dostupnost poradenství, a vědomí, že pokud je případ předán soudu, vede jej Královský státní žalobce, jež je seznámen jak s legislativou, tak se způsoby, jimiž oblasti s výskytem prostituce (a kuplíři) fungují. Specializovaní státní žalobci znají pachatelů trestného činu kuplířství a jejich záznamů v trestním rejstříku budou též lépe chápat význam odmítnutí propuštění na kauci u některých případů. Ačkoli to není nezbytné, zdá se to jako dobrá myšlenka, kterou by bylo možné snadno zavést i v ostatních oblastech výskytu prostituce.

Další návrhy vhodné praxe organizace mravnostního policejního dohledu zahrnovaly:

- Osoby přidělené ke specializovaným mravnostním jednotkám by si měly odbyt zkušební lhůtu.²⁴
- Všichni policisté přidělení ke specializovaným mravnostním jednotkám by měli projít školením ve vyšetřování.
- Je nezbytné, aby policisté přidělení ke specializovaným mravnostním složkám prošli školením o zneužívání drog.

²⁴ *Noví policisté v Oblasti 4 si odbyli zkušební lhůtu. Zkušební lhůtu hodnotili jako velice užitečnou v mnoha ohledech, neboť seznámení se zkušebně s jednotkou poskytlo jim i jednotce samotné příležitost zjistit, zda je pro ně mravnostní složka tím správným pracovním prostředím.*

Policejní dohled v nepouličních zařízeních

Naznačili jsme, že skutečná újma způsobená kuplířstvím spočívá v ohrožení mladistvých a jinak rizikových osob, a nátlakovém násilí, jež velmi často kuplířství doprovází. Zjistili jsme rovněž, že alespoň prozatím mnohá nepouliční zařízení provozuje své prostitutky relativně vlídným způsobem. Prostitutky, se kterými jsme prováděli rozhovory se domnívaly, že větší nebezpečí kuplířství existuje na ulici. Prostitutky i odborníci byli toho názoru, že mladistvé pracují spíše na ulici než v uzavřených zařízeních. Nebezpečí násilí ze strany manažerů i klientů též v nepouličních zařízeních hrozilo méně. A jak jsme se zmínili v dřívější zprávě, je ohrožení komunity větší ze strany pouličních prostitutek než prostitutek, které pracují v nepouličním zařízení.

V poslední době stabilně narůstá počet nepouličních zařízení poskytujících sexuální služby. Pokud nedojde ke stížnosti, mnohé z nich policie ignoruje, a proto jsou vysoce neřízené. Přísnější kontrola a regulace skýtá jasné výhody. V neposlední řadě mezi ně patří skutečnost, že jsou-li tato zařízení řádně provozována, je možné soustředit více energie na pouliční prostituci a ochranu rizikových jedinců, kteří sklouznou k prostituci. Zaměření aktivit na pouliční prostituci je jistě významné i z hlediska uspokojení komunity a snížení obav z kriminality ze strany místních podniků a obyvatel. V Oblasti 1 a 2 pracují policisté se salony a byty, a nabízejí poradenství a podporu. Policie sledovala provoz salonů, aby zajistila, že jsou dodržována nepsaná pravidla. Tento druh pragmatismu silně podporujeme. Zajistit, aby mělo provozování prostituce co nejpříjemnější formu je realističtější postupem než usilovat o jeho vymýcení.

To však neznamená, že by nepouliční zařízení měla být zanedbávána nebo neřízena. Práce Kellyho a Regana (2000) naznačuje, že až na pozoruhodné výjimky nemají obecně policejní složky ponětí o míře výskytu nepouličních zařízení ve své oblasti. Mají-li být nepouliční zařízení tolerována, musí být regulována a řádně řízena, a místní úřady, které povolují provoz a policie musí zajistit, aby se v zařízení nepěstovala trestná činnost a byl zamezen přístup rizikových jedinců.

Domníváme se rovněž, že jsou-li řádně provozovaná nepouliční zařízení přísně monitorována, je šance zamezit jejich kolonizaci ze strany zločineckých provozovatelů, kteří prostitutky řídí pomocí nátlaku a násilí. V současné době však neexistuje dostatek důkazů k tomu, aby bylo možné s jistotou říci, že zatlačení pouliční prostituce do oblastí s nepouličními zařízeními je schůdnou taktickou možností. Je třeba soustředit se na nejvhodnější formy regulace nepouličních zařízení. Pokud zůstanou nepouliční zařízení nesledovaná a policejní složky budou neustále přivírat oči, mohl by v některých typech salonů dojít ke zvýšenému počtu případů nezákonného obchodování se ženami. Kelly a Regan (2000) uvádějí, že je třeba vytvořit jasná taktická prohlášení, která budou orgány činné v boji proti nezákonnému obchodování se ženami dodržovat. Přístup „nulové tolerance“, s rovnocenným rozdělením policejního dohledu nad pouliční prostitucí a nepouličními zařízeními však vyhubí relativně nezločinné nerizikové manažery, kteří v současné době nepouliční zařízení provozují.

Prostitutky, systém trestního soudnictví a specializované služby

Prostitutky hovořily o dlouhých prodlevách a nedostatku ochrany ze strany systému trestního soudnictví v případě nahlášení kuplířů. Tento názor potvrdilo též mnoho policistů a odborníků. Policisté se shodovali v tom, že případy související s mladistvými nebo

rizikovými dospělými je třeba řádně zajistit prostřednictvím systému trestního soudnictví a těmto osobám udělit statut ohroženého svědka. Prodlevy jsou příliš dlouhé. Na začátku práce v terénu jsme narazili na případ související s mladistvou, který se ani po sedmi měsících nedostal před soud. Je nerealistické očekávat, že během tak dlouhé doby bude možné udržet vztah s ohroženou mladou svědkyní. Je též neúčinné předkládat soudu případy, které ztroskotají na faktu, že svědkyně mají strach nebo jsou rozčarovány z dlouhých prodlev. Jedním ze slibných způsobů, jehož by orgány spolupracující s prostitutkami mohly využívat je dokumentace utrpěných zranění (jako u případů domácího násilí pomocí fotografií z Polaroidu) a předkládání této dokumentace soudu v případě, že se prostitutka obává dostavit osobně.

V oblastech, kde fungují specializované služby pro prostitutky, je podpora, kterou nabízejí nedocenitelná. Produktivní vztah mezi specializovanou službou a policií může mít značný význam při zajišťování obvinění násilných kuplířů. Orgány mohou poskytovat poradenství a pomáhat svědkům vyrovnat se s těžkou zkušeností svědčení proti lidem, které je násilím ovládali.

Prevence

Nakonec je třeba říci několik slov o primární a sekundární prevenci. Primární prevence obsahuje kroky směřující k omezení šancí na zapojení do kuplířství, a sekundární prevence zahrnuje způsoby jak pomoci těm, kteří se již této činnosti věnují, aby se jí oprostili.

Je snadné – dokonce lákavé – soustředit se na taková řešení této problematiky, jež kladou důraz na zastrahování a zbavení právní způsobilosti. Je však třeba mít na vědomí, že kuplíři pocházejí z prostředí, jež je velice podobné prostředí prostitutek. Ti, se kterými jsme prováděli rozhovor, většinou vyrůstali v ekonomicky zanedbaných a chaotických rodinných podmínkách. Mnozí uvedli, že do provozování prostitutek „spadli“, proto, že vždycky vyrůstali v oblastech, kde se se sexem veřejně obchodovalo a kde byli kuplíři rysem každodenního života. Dotazovaní měli vesměs velice chabé vzdělání; pouze několik z nich mělo nějakou kvalifikaci nebo učňovské osvědčení. Většina z nich se domnívala, že jejich šance jsou omezené, a mnozí vnímali provozování prostitutek jako svou jedinou realizovatelnou příležitost.

Uvědomujeme si, že lidé s dostatečnými sociálními schopnostmi potřebnými k úspěšnému provozování kuplířství se budou ve prospěch výzkumníků snažit vylíčit svůj stávající i minulý život v lepším světle. Neděláme si iluze o tom, jakou újmu mnozí z nich způsobili. Nicméně jsou tito lidé produktem svého prostředí stejně tak jako jejich oběti. Je důležité hledat kreativní způsoby jak zabránit rozvoji kuplířské profese. Vzdělávací orgány, místní bytové úřady a organizace na podporu mládeže mohou nabízet poradenství a podporu ve snaze snížit výskyt názoru mladých lidí, že jejich jediné příležitosti leží mimo zákon. Systém trestního soudnictví a obzvláště Skupiny pro nakládání s mladistvými pachateli (Young Offender Teams) by též mohly sehrát důležitou roli v časně identifikaci rizikových osob a včasném zásahu. Kde však selže primární prevence, musí po trestu následovat konstruktivní práce, jejím cílem je pomoci pachatelům nalézt alternativu k páčání trestné činnosti kuplířství.

Reference

ACMD (1982) *Treatment and rehabilitation*. London: HMSO.

ACPO (1998) *Child prostitution: A Report on the ACPO Guidelines and the pilot studies in Wolverhampton and Nottinghamshire*. Cheltenham: Gloucestershire Constabulary.

Barry, K. (1995) *The prostitution of sexuality*. New York, London: New York University Press.

Barry, K. (1984) *Female Sexual Slavery*. New York, London: New York University Press.

Barnardos (1998) *Streets and Lanes (Sals) Annual Report April 1997-March 1998*.

Benson, C. and Matthews, R. (1995) „Street Prostitution: Ten facts in search of a policy,, *International Journal of Sociology of Law*, Vol 23, No. 4, pp. 395-415.

Benson, C. and Matthews, R. (1995) *National Vice Squad Survey*. Enfield: Middlesex University.

Campagna, D. and Poffenberger, D. (1985) *An Investigation of the Child Sex Trade*. Dover, Mass: Auburn House.

Criminal Law Revision Committee (1985) *Seventeenth Report. Prostitution: Off-street activities*. Cmnd. 9688. London: HMSO.

Faugier, J. and Sargeant, M. (1997) *Boyfriends, „pimps,, and clients*, in Scambler, G. And Scambler, A. (eds.) *Rethinking prostitution: Purchasing sex in the 1990s*. London and New York: Routledge.

Giobbe, E. (1987) „WHISPER Oral History Project,, Minneapolis, Minnesota. Quoted in Faugier, J. and Sargeant, M. (1997) *Boyfriends, „pimps,, and clients*, in Scambler, G. And Scambler, A. (eds.) *Rethinking prostitution: Purchasing sex in the 1990s*. London and New York: Routledge.

Hodgson, J.F. (1997) *Games Pimps Play: Pimps, Players and Wives-In-Law*. Toronto: Canadian Scholars' Press.

Hoigard, C. and Finstad, L. (1992) *Backstreets: Prostitution, Money, and Love*. Cambridge: Polity Press.

Inciardi, J.A. Lockwood, D. and Pottieger, A.E. (1993) *Women and Crack-Cocaine*. New York: Macmillan.

Kelly, L. and Regan, L. (2000) *Stopping Traffic: Exploring the extent of, and responses to, trafficking in women for sexual exploitation in the U.K.* Police Research Series Paper 125. London: Home Office.

- Maher, L.** (1997) *Sexed Work: Gender, Race and Resistance in a Brooklyn Drug Market*. Oxford: Clarendon Press.
- Matthews, R.** (1996) *Armed Robbery: Two Police Responses*. Crime Detection and Prevention Series, Paper 78. London: Home Office.
- Matthews, R.** (1997) *Prostitution in London: An Audit*. Department of Social Science: Middlesex University.
- May, T. Edmunds, M. and Hough, M.** (1999) *Street Business: The links between Sex and Drug Markets*. Police Research Series Paper 118. London: Home Office.
- McKeganey, N. and Barnard, M.** (1996) *Sex work on the streets: Prostitutes and their clients*. Buckingham: Open University Press.
- McLeod, E.** (1982) *Women Working: Prostitution Now*. Beckenham: Croom Helm.
- Miller, E** (1986) *Street Women*. Philadelphia: Temple University Press.
- Miller, J.** (1995) „Gender and power on the streets: street prostitution in the era of crack cocaine,,. *Journal of Contemporary Ethnography*, 23: 427-452.
- Mirrlees-Black, C.** (1999) *Domestic Violence: Findings from a new British Crime Survey self-completion questionnaire*. Research Study 191. London: Home Office.
- O’Connell Davidson, J.** (1998) *Prostitution, Power and Freedom*. Cambridge: Polity Press.
- Pheterson, G.** (1996) *The Prostitution Prism*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Reynolds, H.** (1986) *The Economics of Prostitution*. Illinois: Charles C. Thomas.
- Selfe, D. and Burke, V.** (1998) *Perspectives on Sex, Crime and Society*. London, Sydney: Cavendish.
- Shackleton, B.** (1997) „Protecting Prostitutes,,. *Policing today*, September pp. 37-40.
- Sharpe, K.** (1998) *Red Light, Blue Light: prostitutes, punters and the police*. Aldershot: Ashgate.
- Taylor-Browne, J.** (in press) *A Crying Shame: Young People abused through prostitution*. London: Home Office Policing and Reducing Crime Unit.

Příloha A

Počet výstrah a odsouzení souvisejících s poskytováním sexuálních služeb za úplatu nebo provozování prostituce registrovaných v roce 1997 (v době uskutečnění práce v terénu). Zahnuje všechny oblasti policejních složek.

Příloha A		
Trestný čin	Výstraha	Odsouzení
Žití z výdělku jiného/výkon moci (§ 30 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	11	177
Žití z výdělku z mužské prostituce (§ 5(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1967)	0	5
Provozování veřejného domu (§33 Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	31	40
Kuplířství (§ 22(1)(a) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1956)	4	75
Sjednávání/poskytování sexuálních služeb za úplatu (§ 1(1) Zákona o pouliční trestné činnosti z roku 1959)	3507	7952
Muži nabízející sexuální služby žen za úplatu (§ 1(1) Zákona o sexuální trestné činnosti z roku 1985)	113	993

Příloha B:

Cedric: Život na obchůzce²⁵

V našem městě byl život pro dvanáctiletého kluka přinejmenším dobrodružný. Psal se rok 1968!

Můj bratr bydlel ve čtvrti známé jako „rajón“, kde se potulovaly prostitutky. Tehdy jsem se prvně dozvěděl, co znamená prostitutka a prostituce. Hlídal jsem prostitutkám a pasákům děti a dělal jim poslička, aniž bych si to pořádně uvědomoval. Brzy jsem se naučil držet jazyk za zuby a taky mi za to začali platit. Život za školou byl příjemný. V roce 1971 mi bylo 14 a odešel jsem ze školy. Neudělal jsem si žádné zkoušky, neměl jsem žádný výhled ohledně práce, ani plán, ale měl jsem nárok na podporu - £4.75. Ať jsem dělal co jsem chtěl, tahle částka mi vydržela jenom pár hodin. Kromě jiného jsem začal s kradením v obchodech. Prostě jsem rád dobře vypadal. Chtěl jsem udělat dojem na kamarády, a hlavně kamarádky. Holky v mém věku mě začaly učit jak se snadno dostat k penězům, a taky mě učily o prostituci.

Prostituce byla žádoucí, hlavně co se týkalo napodobování starších a úspěšnějších pasáků. V šestnácti jsem požádal blízkého zkušeného pasáka o pomoc – chtěl jsem, aby moje šestnáctiletá láska pro mě šlapala. Chtěl jsem se v oblasti prostituce a pasáctví zdokonalit a získat víc zkušeností. V té době to nebylo kvůli drogám, vyjma kouření a prodávání trocha trávy. Brzy jsem zjistil, že ačkoli muži mohou být chytří, ženy jsou ještě chytřejší. Přestože jsem se snažil přimět svoji dívku, aby nechala práce a šlapala pro mě, vydělávala si dost čachry s pokladnou a vybíráním od prostitutek za to, že jim v práci pronajímala záchodky.

Když mi bylo 18, potkal jsem ženu, která byla zkušenou prostitutkou a skoro o deset let starší než já. Stal jsem se jejím „klukem na hraní“, kterého doopravdy rozmazlovala! Koupila mi všechno co jsem chtěl, nebo o co jsem si řekl. V té době bylo všechno báječné. Byla to moje škola, která ve skutečnosti začala až teď. Byl jsem na kauci za hloupé menší přečiny, ale když jsem byl s ní, více méně mě držela stranou problémů. Začal jsem zjišťovat, kdo jsou staří cukrouši, a jak se na nich dá vydělat. Ale hned poté, co náš vztah skončil, jsem skončil ve vězení.

Ve vězení jsem se seznámil s holkou, o které mi kamarád říkal, že je dobrá šlapka – to bylo to jediné, co jsem potřeboval, začal jsem si s ní hned psát. Tahle holka pracovala jako blázen. Měla chlapa, ale to jí neodradilo od toho, aby mě navštěvovala a starala se o jakékoli mé přání. Něco se ale stalo a musela toho nechat. Se šlapkami jsem potom nepřišel do styku až do propuštění z Borstalu.

Po 15 měsících za katrem jsem byl konečně volný a vydal se hned do ulic. Během týdne jsem se rozhodl, že najdu tu holku, co pro mě dělala než jsem šel sedět. Od kradení po obchodech se vyšplhala k pasáctví, a šlo jí to dobře, vydělávala spoustu peněz. Snažili jsme se být spolu, ale její chlap se nechtěl smířit s tím, že už s ním nechce žít. Hádali jsme se a bili kvůli ní, až už to začalo být směšné. Jednu chvíli mi řekl, ať si jí vezmu, že už jí nechce, ale pak si to zase rozmyslel. Rozhodl jsem se, že je v tom nechám – bít se za nejistou ženskou s bláznem byl opravdu nesmysl. Brzy jsem se seznámil s holkou, která se stala jednou z mnoha matek mých

²⁵ Životní příběh Cedrica sepsal Cedric sám, konečný text byl autory pouze redigován.

děti. Seznámili jsme se a ona mě více méně balila, což nebylo těžké. Vzpomínám si, že jsem si .

Na začátku roku 1978 jsem se o svou holku začal víc starat, tvrdě kradla a vydržovala mě, začal jsem zase jednou vypadat dobře. A celou dobu jsem si myslel, že nešlape, jenom kradе po obchodech; byla dobrá, možná nejlepší, se kterou jsem měl tu čest se potkat. Pak jsem zjistil, že se ze zlodějky stala šlapkou. Když měla průměrné zákazníky, začala vysedávat u svojí sestřenice, a zjistila, jak je snadné vydělat si spoustu peněz jenom tím, že ukazuje svoje prsa (což bylo dost jednoduché). Tak to všechno začalo, a pak jsem se dozvěděl, že jí nabídli práci hostesky v Belgii! Neměl jsem v úmyslu jí v tom bránit; naopak, říkal jsem si, že je to dobrý nápad a podporoval jsem jí v tom. Najednou se začaly řinout spousty peněz a moje holka nemusela šlapat se špatnými zákazníky. Zanedlouho mi začala pravidelně posílat £1000 každé tři týdny a přijížděla domů jenom jednou měsíčně na pár dní, pak se hned vracela.

Psal se rok 1981 a do mého života se začal dostávat heroin a crack – dvě věci, které mě „udělaly“, a zničily. Potkal jsem novou holku a vypadalo to dobře. Věděl jsem, že dřív šlapala, ale nechala toho. Začala ale zase šlapat prostřednictvím inzerátu, a taky měla starého šamstra, který ji navštěvoval. Když jsem se nastěhoval do této „hotové“, domácího a situace, začal jsem brát věci do svých rukou, uvědomoval jsem si, že mám určitou zodpovědnost, a chtěl jsem žít na vysoké noze. Potřeboval jsem ukázat, že mám moc, ambice a nápady. Začal jsem vyplňovat inzerát pro nový časopis a spoustu dalších věcí. Byla na mě pyšná – její mladý muž v nejlepších letech, který jednal se staršími ženami než byla ona sama. Tolik lidí mě respektovalo! Proto jsem jí dával najevo, že když šlape, nedělá to jenom pro mě, ale pro nás oba. Prodával jsem i trochu trávy, abych si udržel svůj malý obchod – s tím mi taky pomáhala. Peníze i život šlapaly podle představ, bylo to jako sen. Téměř každý večer jsem měl kam jít – aniž by dělala scény; pořád jsem byl pryč z města. Čím dál jsem jel, tím déle mi trvalo, než jsem se vrátil zpátky, byl jsem pryč celé dny – a tehdy věděla, že jsou v tom jiné šlapky. Pamatuji si jednu zimu se sněhem, kdy odjela šlapat do jiného města, mrzlo, ale ona chtěla stůj co stůj než se vrátí vydělat peníze. Zkoušela volat, ale nebyl jsem doma. Zjistila, že zatímco pracovala, byl jsem s jinými holkami. Nemusím snad říkat, jak zuřila.

Ještě pár let jsem v tomhle životním stylu pokračoval – bluesové kluby, diskotéky a život na vysoké noze. Mohl jsem si dělat co jsem chtěl a moje ženská vydělávala peníze pro nás oba, a moc jí nevadilo, co jsem vyváděl, teda až do jednoho večera, kdy jsem se šel bavit, a dostal jsem se k freebasing (příprava čistého kokainu).

Vždycky když jsem byl pryč z města, šňupal jsem koks, ale nikdy jsem tomu nijak zvlášť nepropadl. Ale první vtaħ z crackové dýmky, a mluvím tu o skutečné dýmce, to bylo něco jiného. Než jsem do toho šel, řekli mi, co mám dělat, a jak to mám dělat, a jak to v sobě udržet – bylo to něco úplně nového. Jenom jednou jsem si potáhl, a ten hukot trval několik hodin. Na tenhle první bzukot nikdy nezapomenu, ten pocit co trval tak dlouho, a s nímž jsem se cítil tak nádherně. Když jsem přišel domů, řekl jsem o tom svojí ženě, co jsem udělal a jak jsem se přitom cítil, a ona hned věděla, že jsem zažil něco nového a úplně jiného než kdy předtím. Myslím, že žádný z nás si tehdy neuvědomoval, kam nás to dovede. Jenom pár lidí to zkusilo, připadal jsem si jako jeden z těch několika vyvolených, nikdy jsem nepomyslel, jaký následek to bude mít. Když jsem se sešel se svým dealerem, tím, co mi poprvé dal potáhnout z crackové dýmky, jeho první slova byla „chceš to znovu?“,

V roce 1983 jsem začal experimentovat, hlavně s drogami kategorie A; byl to taky rok, kdy mě přestalo bavit vydělávat peníze na ženských. Uvědomil jsem si, že prodej drog mi poskytoval daleko více vzrušení a nezávislosti.

Po první zkušenosti s výrobou čistého kokainu šlo prohánění žen do kouta, hlavně proto, že jsem na to neměl čas, a drogy pro mě začaly znamenat úplně všechno. Vydělat peníze bylo rychlejší a snadnější, a nikdo vám u toho neodmlouval. Naučil jsem se, jak udělat z kokainu crack, a později v tom roce jsem objevil heroin. Tehdy kouřilo crack jenom málo vyvolených, a nedal se sehnat tak jednoduše na ulici, jako dneska. Já i moje žena jsme si brzy vydělali dost peněz na to, abychom mohli financovat svojí spotřebu, kupovat víc drog na prodej a točit tak ten cyklus. Brzy jsme ale potkali pár chlápků, kteří chtěli koupit velké množství heroinu. Bylo to velké množství, a mohli jsme tak přijít ke spoustě peněz. Moje žena se vždycky postarala o to, aby tihle chlápci měli peníze, a obchod nám dobře vyšel. Vždycky jsme měli víc heroinu a peněz, než jsme mohli utratit.

V letech 1984 až 86 se zdálo, že se nic nemůže pokazit. Jel jsem ve výrobě čistého kokainu (freebasing) a utrácel jsem doslova tisíce. Moje žena ale měla radši heroin. Začala remcat a stěžovat si, že dělám to co dělám. Byl jsem příliš sjetý než abych si uvědomil, že mě i moje lži má prohlédnuté skrz naskrz. Začal jsem se zase starat víc o prostitutky, a bavil se s holkami, které jsem učil cracku. Dávaly mi peníze, abych jim ten prášek sháněl; všechny tyhle holky byly šlapky, které si vydělávaly spoustu peněz. Kouřili jsme spolu crack po celé dny než se některá z nich vrátila domů. To všechno bylo v roce 1986. Nakonec se kvůli mé hlouposti a bláznění všechno sesypalo. Policie se nám dostala do revíru, a rozhodli se nás zabásnout. Nejdřív nás zašili za držení zbraní, a potom co se dozvěděli, kolik se tam prodávalo drog, zabásli nás zase. Nakonec nás obžalovali z prodeje heroinu. Já i moje žena jsme skončili ve vězení, odsouzení na pět let, a ven jsme se dostali až v roce 1990. Tři dlouhé roky ve vězení, a všechno nám sebrali. Nemít nic vás určitě přinutí přemýšlet a něco podniknout, udělat něco, abyste si vynahradili všechno, o co jste přišli, hlavně ztracený čas - protože kdo nesází, nevyhraje!

Nedávné publikace:

Oddělení snižování kriminality a policejního dohledu nad dodržováním pořádku

Edice policejních vyšetřování

121. **Policing Diversity: Lessons from Lambeth.** A. Benjamin Spencer and Michael Hough. 2000
122. **The Effective Detective: Identifying the skills of an effective SIO.** Nicky Smith and Conor Flanagan. 2000
123. **Policing Anti-Social Behaviour.** Nick Bland and Tim Read. 2000
124. **Feasibility of an Independent System for Investigating Complaints Against Police.** KPMG. 2000
125. **Stopping Traffic: Exploring the extent of, and responses to, trafficking in women for sexual exploitation in the UK.** Liz Kelly and Linda Regan. 2000
126. **Where are they now? An evaluation of sex offender registration in England and Wales.** Joyce Plotnikoff and Richard Woolfson. 2000
127. **The Impact of Stops and Searches on Crime and the Community.** Joel Miller, Nick Bland and Paul Quinton. 2000
128. **Upping the PACE? An evaluation of the recommendations of the Stephen Lawrence Inquiry on stops and searches.** Nick Bland, Joel Miller and Paul Quinton. 2000
129. **The Views of the Public on Stops and Searches.** Vanessa Stone and Nick Pettigrew. 2000
130. **Police Stops, Decision-making and Practice.** Paul Quinton, Nick Bland and Joel Miller. 2000
131. **Profiling Populations Available for Stops and Searches.** MVA and Joel Miller. 2000
132. **Managing the Use and Impact of Searches: A review of force interventions.** Nick Bland, Joel Miller and Paul Quinton. 2000

Edice vyšetřování Oddělení prevence kriminality

2. **Neighbourhood Warden Schemes: An overview.** Jessica Jacobson and Esther Saville. 2000
3. **Alcohol and Crime: Taking stock.** Ann Deehan. 1999
4. (před vydáním) 12 poznámek pod obecným názvem **Reducing Domestic Violence....What works?** vydáno před vydáním této publikace. 2000.
5. **RV Snapshot: UK policing and repeat victimisation.** Graham Farrell, Alan Edmunds, Louise Hobbs and Gloria Laycock. 2000
6. **Not Rocket Science? Problem-solving and crime reduction.** Tim Read and Nick Tilley. 2000

Z LÁSKY NEBO ZA PENÍZE: KUPLÍŘI A PROVOZOVÁNÍ PROSTITUCE

Autoři: Tiggey May
Alex Harocopos
Michael Hough

Vydavatel : Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Určeno : Pro odbornou veřejnost

Tiskárna : Vydavatelství KUFR
František Kurzweil
Naskové 3, Praha 5

Dáno do tisku : 2002

Vydání : první

Náklad : 150 výtisků

www.kriminologie.cz

ISBN 80-7338-003-X